

Hind 23 krooni

HEA LAPS

JA TEMA SÕBRAD JA SUGULASED

9 2007

Positrikel:

Chalice

Harry Potter

Simpsonite tunniplaan

Kodu keset linna

Noorte

mustkunstnike

kokkutulek

Millises

Eestis tahaks

Grete Helena

elada?

Laulupeomeenus

Maailma
parim
Lindgreni-
tõlkija

Uusi leiutisi

100 aastat
skautlust

Kogu
tõde
sookurest

<http://kommikas.kallev.ee/healaps/>

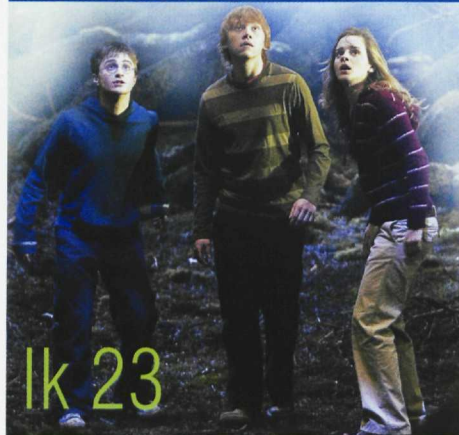
Triibu-Liine koolitervitus

Suvi kadus ajapikka,
tundus justkui vähene...
Sügis käes - no mis seal ikka,
eks siis kooli läheme!

Lahti tehti koolimajad,
kodudeski algab töö.
Tänapäeval õpetajat
enam mütsiga ei löö!

WWW.LASTEKAS.EE

Ik 23

Kaanepeilt: Sirli Leesment Uuemõisa Algkoolist

- 3 Kaspar Borki, Grete Sirge, Leelo Tungla, Viimsi Kooli afaristide looming
- 4 Skautide suur juubel
- 5 Steni võistluselt
- 6 Taebla Gümnaasiumi õpetajate galerii
- 7 Tiit Kändler leiutajatest
- 8 Greta Helena Küti essee Eestimaast
- 11 Oma sulega. Doris Kahu Nõmmelt
- 12 Viktoriin Harri Jõgisalust
- 13 Naeru-uss
- 14 Anneli Orgusaar Kadrioru noortepargist
- 15 Ande mustkunstnike kokkutulekul
- 16 Sõna saab Lindgreni-tõlkija Vladimir Beekman
- 18 Uudised
- 19 Peep Veedla sookurest
- 21 Poster 1 Chalice
- 22 Poster 2 Kodu keset linna
- 23 Poster 3 Harry Potter
- 24 Poster 4 Simpsonite tunniplaan
- 29 Kirjanurk
- 30 12 kuud õuemängudega. Lenna lapsepõlvest
- 31 Ilmar Trulli ristsõna
- 32 Tootsi Taskud
- 33 Kristiina Kruuse meisterdamist
- 35 Alan Paasi jutt
- 38 Barbindus.
- 39 Reet Mängel-Juuse koomiks
- 40 Ethel-Brigita Ernise ja Toomas Makejevi kosmoselood
- 41 Ilmar Tomuski Johannesse-jutt
- 43 Tallinna Keskraamatukogu – 100.
- 44 Pop. Chalice
- 45 Täitsa kino!
- 46 Puhkuselt!
- 47 Laulupeomeenutusi
- 48 Lego

Väljaandja: Mittetulundusühing "Hea Laps"

Harju 1, 10146 Tallinn Tel. 631 44 28

Hea.Laps@mail.ee

Trükk: Reusner

Ajakiri Hea Laps ilmub kord kuus

Toimetaja Leelo Tungal, leelo@healaps.ee

Levija Britta Koržets, britta@healaps.ee

Kujundaja Vivika Kalt, vivika@healaps.ee

Arle Gümnaasiumist

Õpilane ja õpetaja

Õpetaja hea –
kõike tema teab!
Laulmisõps see paneb viisi,
aitab pidada meil viisi.

Õpetaja õpetab meil keeli,
millest aru ei saa keegi.
Inkas ütleb tema sõnu,
millest mina tunnen mõnu.

Kaspar Bork
Väike-Maarja Gümnaasiumi 3b klassist

Uusi vanasõnu Viimsi Koolist

- Õpetaja tuleb paari minutiga, lahkub mitme tunniga.
- Parem varblane katusel kui linnugriip käes.
- Kus õpilane ees, seal õpetaja taga.

- Õpetaja ei hüüa tulles.
- Lohakus ees, märkus taga.
- Kool ei ole jänes, et eest ära jookseb.

Henry Härm
EESTI
RAHVUSRAAMATUKOGU

Meie klassi õpetaja

Õpetaja nimi Külli.
Ei ta luba lüüa lulli.
Lugemine, viis pluss viis –
tema tund käib ikka nii.

Seletab ja lapsi aitab,
aga vahel seda laidab,
kes ei viitsi, kes ei taha
ja kes teiste vastu paha.

Mul on ilus õpetaja –
lahke, sõbralik ja soe.
Ning kui tuju väga laita,
siis ma talle kaissu poen.

Grete Sirge
Laeva Põhikooli 4. klassist

Leelo Tungal Kõmbi aga kooli!

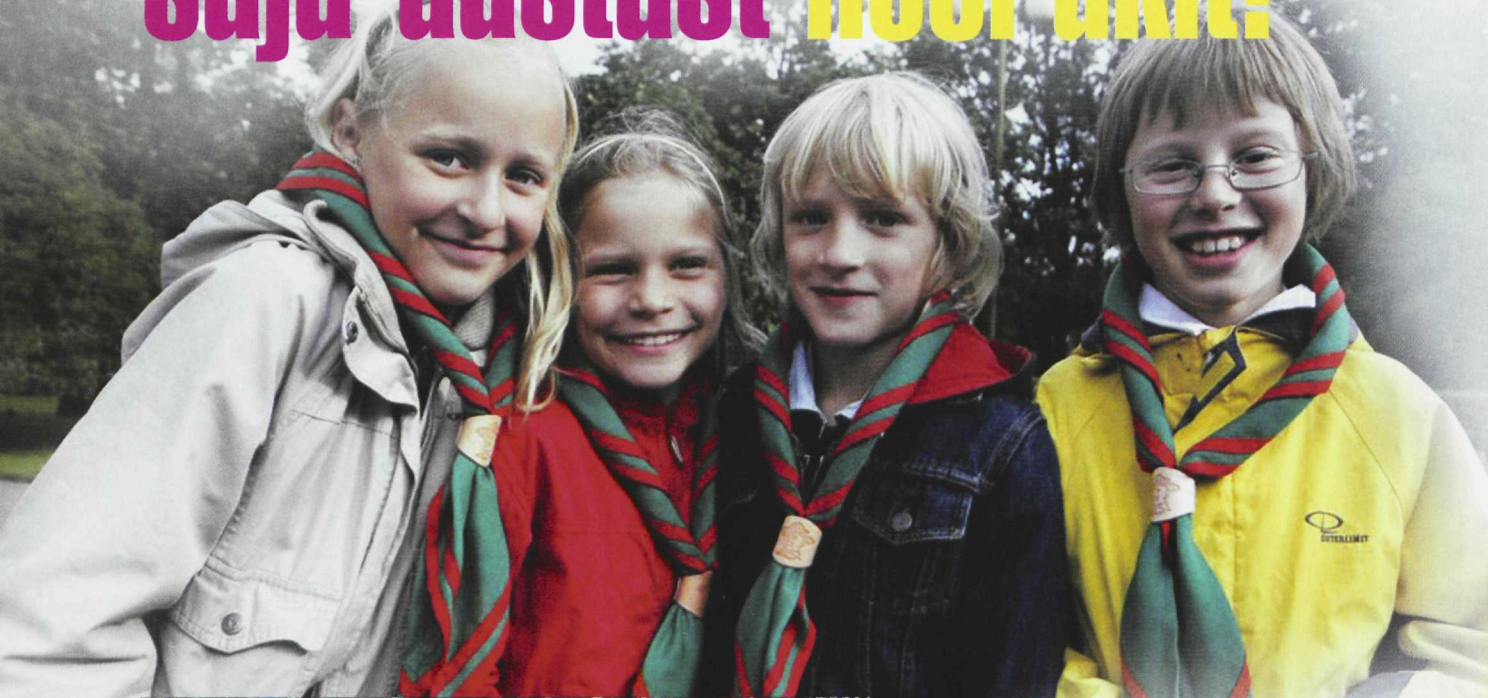
Teedel jäävad seisma uhked Chevrolet 'd,
Hondad, Mitsubishid ja isegi BMW-d,
pidurdab ka kallur kastikolinal,
peatub takso, kuigi kiire oli tal,
kraana-auto peatub ja annab lahkelt teed,
närv on krussis bussil, kuid seisab – mis sa teed!
Seisma jäävad tsiklid ja kogukas KaMaZ:
kõmbi aga kooli,
esimene klass!

**Täname
Kultuuriministeeriumi,
Kultuurkapitali ja
Hasartmängumaksufondi**

**Suur aitäh Haridus- ja
Teadusministeeriumile,
kes tellis ajakirja 585-le koolile!**

Kolmkümmend miljonit saja-aastast noorukit!

Fotod: Peeter Hütt

Kas tead, kuidas skautiliikumine alguse sai?

1907. aasta 1. augustil algas Inglismaal Brownsea saarel paarikümne poisi osavõtul maailma esimene skaudilaager. Tänapäevaks on sellest välja kasvanud üks maailma suurimaid noorteliikumisi, kaasates nii poisse kui ka tüdrukuid. Pea 30 miljonit skauti üle maailma on märk sellest, et liikumisel on lisaks traditsioonidele ka oskus ajaga kaasas käia.

Skautluse 100. juubeli tähistamiseks uuendasid kõik hundud ja skaudid 1. augustil üle kogu maailma Skautide Maailmaorganisatsiooni ühisprojekti *Scouting Sunrise* (Skautluse Päikesetõus) raames oma hundulubadust või skauditõotust. Eestis toimus tseremoonia samaaegselt kaheksas paigas: Tallinnas, Tartus, Kilingi-Nõmmel, Vormsi saarel, Lääne- ja Ida-Virumaa kokkupuutekohas Sondas, Raplamaal Keavas, Järvamaal Valgehobusemäel ning skautide ja gaidide püsilaagrikeskuses Tagametsas, kus süüdati ka igast „päikesetõusu“ paigast kaasatoodud tulest samal õhtul alguse saanud Eesti Skautide Ühingu olümpiamängude teemalise juubeliaasta laagri avalöke.

Ükskord skaut, alati skaut!

Kui tahaksid samuti skaudiks hakata, siis leiad lisainfot skautluse kohta aadressil: www.skaut.ee

Varese pesa

Ü

hel ilusal sügisel õhtupoolikul otsustasid kaks varest endale uut pesa ehitama hakata. Vana pesa oli lagunenenud ja habras ja ilmselgelt ei pidanud enam sooja.

Vareste paar kandis nimesid Kraaks ja Vaaks.

Lendasid nad siis metsa kohale pesa jaoks materjali otsima. Leidnud parajas koguses oksa, hakkasid nad neid pesaks punuma. Punusid ja punusid, pesa hakkas kuju võtma. See võttis päris kaua aega ja palju energiat, aga töö siiski edenes.

Pesa valmis, arutasid varesed omavahel, kuidas edasi. Nad arvasid, et peaks oma pesa ikka paremini soojustama ka. Külmal talvel tulekul. Lendasid siis Kraaks ja Vaaks uuesti metsa.

Möödusid mõned tunnid ja mõlemal varesel oli pesa ka seestpoolt soojustatud. Varesed lendasid kuuse otsa, et oma saavutustega hiilata. Vaaks teatas Kraaksule, et tema pani soojustuseks sammalt, kuivanud lehti ja võttis ühelt metsas magavalt karult kaabu, et pesas talvel soojem oleks. Kraaks hakkas selle jutu peale naerma. See naer oli pikk ja vali, nii vali, et terve mets seda kuulis. Pisut toibunud, kinnitas ta Vaaksule, et see on soojustuseks valed materjalid valinud. "Mina ikka korjasin metsa äärest sammalt. Päike oli selle ilusti ära kuivatanud. Soojustuseks panin veel natuke heina ja tore jäneseemamma kodus mulle sooja kampsuni, et mul talvel soojem oleks!" kõneles ta tähtsalt.

Vaaks vihastas ja ütles Kraaksule, et see, kellel on ilusaim ja parim pesa, võidab ja on osavaim vares kogu metsas.

Kraaks oli enesekindlust nii täis, et nõustus pikemalt mõtlemata.

Metsaelanike hulgas levis kiiresti kuulmus, et Kraaks ja Vaaks on pesade pärast tülli läinud. Terve ilusa sügispäeva askeldasid varesed oma pesade kallal. Kummagi uhkus ei lubanud alla anda.

Kraaks lendas rebase juurde ja palus, et see talle kotitäie kanasulgi annaks. Sest see alles oleks pesakaunistus! Rebasele

Mustamäe
Laste Loomingu maja
kunstiring

polnud see mingi probleem, sest tema ju vana kanamurdja. Vaaks suundus aga samal ajal hundi poole ja palus, et hunt talle kotitäie lambavilla annaks. "Lambavillaga on kõige parem pesa soojustada!" kinnitas ta kriimsilmale.

Hundile polnud see mingi probleem, sest hunt ju vana lambamurdja.

Vaaks ja Kraaks olid oma saavutuse üle nii uhked, kuid saavutusi polnud kellegagi jagada! Kraaks otsustas tihase vaatama kutsuda.

Lendaski tihase ukse taha ja palus, et see tema uut pesa kaema tuleks. Tihane oli talvevarude korjamisega nii hoos, et ei saanud kuidagi aega pesa vaatama minna. Vaaks palus samal ajal oravat, et see tuleks Vaaksu pesa vaatama. Kuid orav oli ametis pähklite korjamisega ega leidnud samuti niisama metsas kolamiseks mahti.

Niisiis istusid mõlemad varesed vihmasel õhtupoolikul oma uut pesades. Ainult et miskipärast ei tundnud kumbki vares oma pesa üle enam rõõmu, sest seda rõõmu polnud kellegagi jagada. Varesed ei jõudnud enam sellist üksindust taluda ja otsustasid omavahel ära leppida. Nad said kokku suure kuuse oksal. Algul oli oksal kuidagi väga vaikne, aga kui Kraaks lõpuks oma noka lahti sai, jätkus varestel juttu järgmise hommikuni. Lõpuks kiitsid mõlemad usinasti teineteise pesasid. Kõik oli jälle endine, sõprus oli uuesti jalule seatud. Nagu vanadel headel aegadel.

Nii kogesid ka varesed: üksi on halb ja raske, koos ja sõbralikult hea.

Liis Danilas Simuna Koolist

Muinasjutusõbrad, silmad siia!

Algab järjekordne **Steni muinasjutuvõistlus**, millest on kutsutud osa võtma kõik koolilapsed ja -noored! Tänavune võistlus on juba kuueteistkümnnes, ning algab see - nagu eelmisedki - 6. septembril: Sten Roosi sünniaastapäeval. Sten oli Haapsalu poiss, kelle elu jäi raske haiguse tõttu väga lühikeseks. Ratastooli vangistatuna ei saanud ta tegelda kõige sellega, mis teda huvitas. Muusika ja muinasjutud jäid viimastel eluaastatel ta ainsateks hobideks, ning pärast Steni surma otsustasid ta vanemad kuulutada poja mälestuseks välja muinasjutuvõistluse.

Muinasjutud palutakse saata **ANN ja ANTS ROOSI** nimele aadressil **Endla 2b - 1, Haapsalu 90503**. Võistlustööde ärasaatmine viimaseks tähtajaks on **20. detsember 2007**, ning auhinnasaajad kuulutatakse välja aprilli alguses, Hans Christian Anderseni sünniaastapäeval. Head muinasmõttelendu kõigile!

Ranno Pello

Merlys Pello

Liis Norkroos

Anett Lillemaa

Mailis Pöld

Imbi Esko

Keio Tamm

Taebla Gümnaasiumi õpetajad

NB! piltide all on autorite nimed – õpetajad ju niigi teada!

Igaüks saab olla disainer

Tiit Kändler
teaduskirjanik

Sihuke sõna nagu "disain" kõlab küll väga uhkelt. Aga tegelikult tähendab see lihtsalt iga asja tegemiseks vaja minevat mõtet. Kui valmistatakse tool, siis peab ju teadma, milline see tuleb. Ja disainer on asjamees, kes mõtleb välja selle tooli väljanägemise. Et kas tool tuleb nagu tool ikka või siis nagu suur hambahari, mille peale saab istuda. Kui pistate logiseva köögilaua jala alla pabernutsaku, siis ei ole te midagi muud kui disainer. Kui aga mõtlete välja, kuidas ehitada selline laud, mis ei logiseks kunagi, siis olete väga hea disainer. Kolmejalgse tabureti leiutaja seda oli. Nii nagu ka ratta leiutaja. Nii et disain on olemas olnud vähemalt kuus tuhat aastat.

Tänavune aasta on Eestis disainiaasta. Üks disainiaasta üritusi oli "Elu paremaks muutmise konkurs". Sellele saadeti 92 tööd, ja need olid nii mööblit kui linnast, nii majast kui bussijaamast.

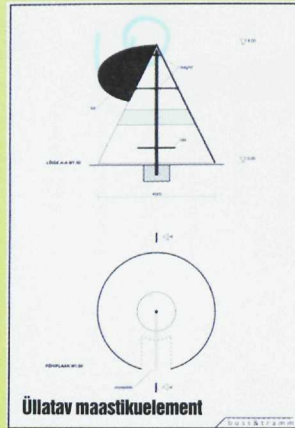
Disainerit on võrreldud nokkloomaga: sellest pardinoka, ujulestade, karvase kasukaga munevast loomast räägitakse bioloogias tihti kui veidrast fenomenist või anomaaliast. Ometi on see bioloogiline veidrus vaid seetõttu, et bioloogid on selle niimoodi määratlenud. Ta on kummaline ainult seetõttu, et ei sobi kokku nende eelarvamusega, milline üks imetaja olema peaks. Õnneks ei näi see, mida inimesed neist räägivad, nokkloomi endid eriti häirivat. Nemat ajavad oma asju samamoodi nagu kõik loomad.

Elu paremaks muutmise konkurs oli mõeldud kõige laiemale osavõtjate ringile, umbes nagu amatöörteadus on mõeldud laiale huviliste hulgal. Kuid teada tõde, et amatöör-astronoomid on need, kes avastavad uusi komeete, sest proffidel pole nii tühise asja jaoks aega.

Millist disaini siis eestlased pakkusid, et elu paremaks muuta? Tuleb kohe ütelda, et Eesti hea elu on kahe jalaga maas. Keegi ei paku naljalt välja näiteks supersõidukit, millesse me kõik sisse mahuksime ja siis siit kiusliku Venemaa kõrvalt kuu peale sõidaksime.

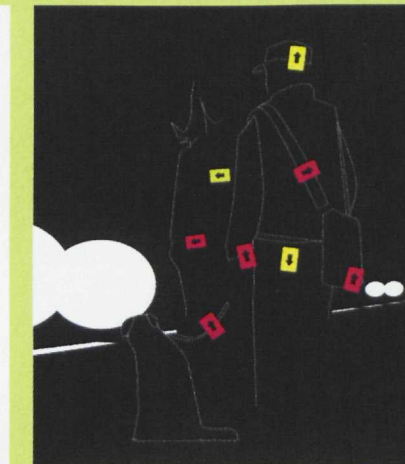
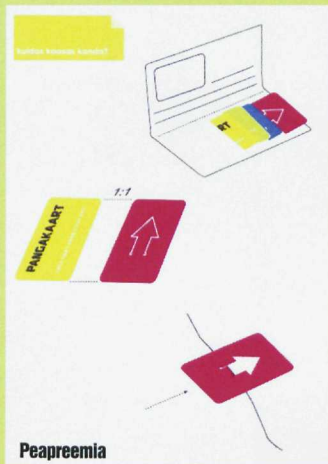
Põhiliselt disainiti mööblit, et see oleks mugavam lastele, puuetega inimestele, teostatav pisemates oludes ja odavamates tingimustes. Seega siis sisemust. Välisruumis disainiti transpordiviise, reisimist. Eriti hoolsalt disainiti lisaseadmeid arvutitele, küll kelke nende laual liigutamiseks, küll raame lugemiseks. Kuid ka üllatavalt asist pudi-padi, nagu hampapastatubi kleepimist seinale, koera jalgade puhastamise topse, vahukreemi kandmist lõuale, jalatsikreemi balloonikesi.

Kuid disaineri vanusel polegi mingit tähtsust. Oluline on hea idee. Konkursi žürii otsustas teise koha anda **Kristjan Kurmi** tööle, mille seletuskiri kõlab nii: "Tere. Mina olen 6-aastane Kristjan Tartust. Mina mõtlesin välja autokujulise lambi. See sõidab ringi seina peal. Autot saab puldist juhtida. Minu leiutisega saab valgust juhtida sinna, kuhu parajasti vaja. Autolamp saab voolu seinal oleva autotee küljest."

TERE
MINA OLEN 6-AASTANE
KRISTJAN TARTUST
MINA MÕTLESIN VÄLJA AUTO
KUJULISE LAMBI
SEE SÕIDAB RINGI
SEINA PEAL.
AUTOT SAAB PULDIST
JUHTIDA
MINU LEIUTISEGA SAAB
VALGUST NÄIDATA SINNA
KUHU PARAJASTI VAJA.
AUTOLAMP SAAB VOOLU
SEINAL OLEVA
AUTOTEEL KÜLJEST.

Peapreemia: vana ja tülikalt kinnitatava helkuri asemel võime saada pangakaardi suuruse ja kergesti kinnitatava helkuri.
Teine preemia: 6-aastase Kristjani autokujuline lamp sõidab ise sinna, kus teil seda vaja.
Üllatav maastikuelement: bussiootepaviljon, mis pöörab end tuule mõjul ning ava jääb alati nii, et tuul ei puhu paviljoni sisse. Koonusekujuline, töötab tuulelipu põhimõttel, läbi orgaanilisest klaasist akna saab jälgida bussi saabumist.

Fotod: Eesti Kunstiakadeemia Disaini Innovaitsioonikeskus

"Idee on nutikas ning teostatav. Kindlasti oleksid paljud väikesed ja ka suured inimesed sellise lambi üle rõõmsad," oli žürii üksmeelne arvamus. Tõepoolest, miks minna ühe lambi juurest teise juurde, kui üksainus lamp võib ise sinu juurde sõita?

Peapreemia võitnud töö autorid, disainerid **Heiki Reinmann** ja **Veiko Tammjärv**, pakkusid välja uut laadi helkuri. Vidin, mida tuhat ja üks korda on disainitud, saab nende nägemuses ühtäkki selliseks, mida on kerge rahakoti vahel kanda – sest on pangakaardi suurune –, ja riitele kinnitada, nii et sedapidi kusagile trammikuks vahele ei jää või haaknõelaga end ära ei tapa. Nii et sellest tuleb tulus asi meile kõigile.

Pole kerge leida väga tuntud asja jaoks disain, mis tavapärasest mõtlemisest erineb.

Kuid ega siis meie ajal esimesed disainerid ela. Tegelikult vedeles veel mõnekümne aasta eest peaaegu iga vähegi vanema talu nõgesepeõsas hunnikute viisi disaini. Nõud, anumad, astjad, tööriistad, mis tegid ära puu-, kivi-, raua- ja kingsepäto. Meie esivanemad meisterdasid suure osa asjadest ise, andes neile ka välimise kuju ja sisemise ostarbekuse – ehk nüüdses keeles disaini.

Missuguseses Eestis

Rait Rosin

Olen tihti mõelnud, et kuidas olen sattunud elama siia väikesesse Eestisse, kuigi maailmas on nii palju riike. Miks ma ei sündinud näiteks Indias, Hispaanias või hoopis Ameerikas? Aga miks mul ongi vaja minna kuhugi suurde riiki, kui olen sündinud nii mõnusal maal nagu on selleks Eesti. Tõsi küll, igal riigil on oma plussid ja miinused, kuid mind hoiab kõige enam oma kodumaal siinne imeline loodus.

Eesti üks suurim aare on loodus, mis ei ole mitte ainult imeline, vaid ka mitmekülgne. Pole siis ime, et oleme Euroopas 4. kohal metsa pindala poolest, kuid mets muudab riigi ilusaks ainult siis, kui ta on puhas. Olen näinud küll, kuidas tublid koristajad toovad metsa alt prügi ära, aga pahatihti jäetakse see kott tee kõrvale, kus metssiga tuleb ja selle katki rebib... Näiteks Põhja-Norra mägedes on väga puhtad metsad. Ilmselt sealsed inimesed aitavad kaasa sellega, et ei viskagi metsa alla prahti. Meie, eestlased, võiksime ka sellised olla või kui ka midagi jääb kahe silma vahele, siis järgmine inimene võiks selle üles korjata. Siis oleks inimestel hea olla ja ka taimedel ja loomadel mõnus metsas edasi kasvada. Eestlasi kiidetakse küll oma töökuse ja korraarmastuse poolest, kaunistatakse ja korrastatakse oma kodu, kuid kodu mõiste piirdub meil pahatihti oma isikliku eluasemega. Tahaksin, et mõisted kodu ja kodumaa oleksid inimesele samatähenduslikud. Nagu ei visata prahti oma koduõuele, ei viida seda ka metsa alla, sest kõik Eestimaa

metsad, jõed ja järved on minu kodu. Minu õnn on see, et olen üles kasvanud vabas Eestis ja tunnetan kogu Eestimaad MINU koduna ja seepärast ei tule mul pähegi loodust risustada, prahti maha loopida või veel hullem – midagi varastada. Oma kodus ma ju nii ei tee!

Kui metsas jalutada, siis tihti jääb teele ette mõni kaevik ja see tuletab mulle meelde meie Eestimaa minevikku, kui meie esivanemad andsid enda elu, et meie saaksime elada vabas Eestis ja nagu näha, usk sellesse aitaski saada tahetud vabadust. Kokku 38 aastat on eestlane saanud nautida seda, millest unistasid meie vanavanavana... jne. – vanemad – iseseisvust. Eestis on säilinud ka palju asju vanast ajast, mida säilitatakse muuseumides. Igas muuseumis on alati põnev käia, eriti meeldivad mulle ajaloo- ja loodusmuuseumid. Näiteks käisime klassiga Mahtra külas, kus oli väga põnev muuseum ja seal räägiti Mahtra sõja kohta ning näidati meie esivanemate toimetusi läbi piltide. Selline pilguheit minevikku tuletab meelde meie esivanemate püüdlusi ja seda, et praeguses vabas Eestis elades peame alati tahtma talle parimat.

Mind teevad murelikuks Eesti suhted meie suure naabri

ma tahan elada?

Vabariigi Presidendi ja Tartu Ülikooli Eetikakeskuse esseevõistluse võidutöö

Venemaaga, kellega läbi ajaloo on meil läbisaamine olnud keeruline. Lisaks naabrusele Venemaaga elab Eestis palju venelasi ja seetõttu arvan ma, et on mõttekas nendega sõbralikult läbi saada. Ja isegi kui keegi peab Venemaad meie vaenlaseks, võib mõelda Oscar Wilde'l, kes ütles: "Andke alati andeks oma vaenlastele – miski ei aja neid rohkem närvi!" Tahaksin, et Eesti saaks hästi läbi kõigi maailma maadega ja mina võiksin julgelt igasse riiki reisida.

Vaatamata sellele, et Eestis on ilus loodus, elab meil kõige rohkem inimesi ju ikkagi linnas, eriti Tallinnas. Linnaelul on loomulikult ka omad eelised. Pood on kodu lähedal, kooli jõuab jalgsigi minna ja bussipeatus, kust väljuvad igasse ilmakaarde sõitvad bussid, on koduukse ees. Kõige parem, kui väljaspool linna on suvila, kuhu minna suvel, et nautida värsket õhku ja linnulaulu. Linna suurim viga ongi autod, mis saastavad õhku, kuid ega linna ilma autodeta ei olekski. Minu arvates on linna suurim pluss ühistransport, sest sinna mahub palju inimesi ja kogu selle rahvamassi peale ainult 1 õhusaastaja. Pealegi käivad nad nii tihti, et igal ajahetkel võid sõita. Kui esimese bussi peale ei jõua, siis viie minuti pärast saad järgmisele, kuid väljaspool linna on bussiliiklus väga hõre. Minagi elan Tallinnast väljas Väänas. Koolis käin Tallinnas, muusikakoolis aga Tabasalus. Kooliminekuks mul sobivat bussiaega ei ole, õnneks käib ema autoga linna tööle, seega on mul võimalus temaga koos kooli jõuda. Ka koolist muusikakooli jõudmine on seotud suurte raskustega, kuna busse sobival ajal ei käi. Õnneks saab ühe koolikaaslase ema meid koos muusikakooli viia.

Aga minu süda ihkab elada päris maal, kaugel linnamelust ja põrisevatest autodest, sest nagu Väike Prints ütles oma raamatus: "Inimesed trügivad kiirrongidesse, kuid nad ei tea enam, mida nad otsivad. Siis nad rabelevad ja tormavad ringi... See ei tasu vaeva."

Oma vanavanemate juures Võrumaal Urvestes tunnen, et siin on minu õige koht. Milline loodus! Millised vaated! Kui armsad ja lahked inimesed! Samas näen, kui raske on neil seal eluga toime tulla. Poodi pole kümnete kilomeetrite raadiuses, busse ei käi üldse ja tööl käia pole inimestel kusagil. Süüakse seda, mis kasvab oma aias või laudas. Mul oli nii kahju oma heast sõbrast Mariist, kelle elu unistus oli saada korvpalluriks. Tema treener ütles, et ta on korvpalluriks loodud. Ta elas sealsamas Urvestes, aga trennis käis Võrus. Oli ainult üks buss, millega ta sai trenni minna. Kuid siis võeti see buss liinilt ära ning tal polnud võimalik enam trennis käia ja ta elu unistus purunes. Praegu õpib Marii juba Itaalias ja karta on, et Urvestesse, kus puuduvad võimalused sportimiseks ja muuks enesearenduseks, ta enam tagasi ei tule.

Mu täditütar Maarja on ainus noor inimene Urvestes Kirikukülas, kuhu on jäänud 30 elanikku (I EV ajal oli seal elanikke peaaegu pool tuhat). Ta on uhke selle üle, et elab talus, kus on tema esivanemad elanud 18. sajandist saati. Nüüd lõpetas ta kooli ja tal pole mitte mingit võimalust kodukohast tööd leida. Samas ta tahab oma kodus edasi elada. Ka bussiliiklust, mille abil ta saaks kaugemal käia, ei ole. Seepärast peab ta arvatavasti lahkuma oma kodust, kus on mööda saatnud oma 21 eluaastat ja linnaelust ta suuremat midagi ei tea.

Maakohtade suurim puudus on ettevõtted ja firmad, kus inimesed saaksid töötada. Töökohtade olemasolul läheks rohkem noori maale elama. Tegelikult on küll selliseid vanu talle ja maju, kus peaks ainult uue katuse peale panema ning olekski maja, pood või hoopis vabrik valmis. Ma tahaksin, et inimene, kes on oma kodu maale rajanud või maal üles kasvanud, ei peaks seda lugema puuduseks ega õnnetuseks, vaid saaks end pidada õnnelikuks inimeseks, kes elab väarikat elu. Unistan sellest, et ka maalapsed saaksid käia sporditrennides, muusikakoolis, kunstiringides ja tantsimist õppimas. Praegu on see enamusele maalastest vaid helesinine unistus, kas võimaluste või rahapuuduse tõttu. Rääkimata meelelahutustest: käia kinos, kohvikus... Tegelikult on ju küll kuskil lähedal mõni linn või asula, kus saaks aega veetmas käia, aga jälle jõuame välja ühistranspordini, mida maakohtades üldse pole. Minagi püüan oma vanematele auku pähe rääkida, et läheksime Urvestesse elama. Nemad vastavad, et siis sa ei saaks ju käia muusikakoolis, õppida prantsuse keelt ja vanematel poleks tööd... Ja tegelikult on neil õigus! Maalastel on aga jällegi see õnn, et nad elavad nii heas keskkonnas, kus inimesed on lahked, autod ei saasta õhku, metsloomi näed oma koduaknast, sööd oma kodu leiba...

Oma kodus ja oma kodumaal tahab inimene tunda end turvaliselt, aga turvalisus on teema, millest eesti inimene kindlasti veel unistab. Palju raha läheb selle peale, et võtta koer, ehitada kõrgeid aedu ja palgata turvateenistus, valvamaks oma vara. Tänaval kõndides peame käekoti tugevalt kaenla alla suruma, et seda keegi ära ei näppaks. Autod tahame parkida valvuga parklasse, et keegi neid lahti ei muugiks. Samas kuulan kadedusega oma tuttava Marie juttu, kes õpib Šveitsis, kuidas sealsed inimesed maksavad vabatahtlikult parkimise raha, kuna nad tahavad oma riiki toetada, sest neile meeldib seal elada. Šveitsi kohvikus olles sattus ta teiste naerualuseks, kui ta tualetti käekoti kaasa võttis, sest kartis, et see varastatakse ära.

Šveitslastel ei tule pähegi, et käekotti ei või vedelema jätta ja oma asju peab pingsalt valvama. Šveits on sama väike kui Eesti, kuid sellegipoolest on sealsete inimeste suhtumine oma riiki hoopis teistsugune kui meil. Nad hoiavad ja armastavad oma maad, sest kogu Šveits on inimsõbralik ja elamiskõlblik. Minu tuttav elab ka väikeses mägikülas, aga Šveitsis pole vahet, kas sa elad väikeses külas või pealinnas, sest elutingimused on igal pool samad. Bussid ja rongid käivad kõikjal ja nendega saab minna ükskõik kuhu ja millal. Seal peres, kus mu tuttav elab, on ka ainult üks auto, sest neil pole rohkemaks vajadust. Ühistranspordiga saab palju keskkonnasäästlikumalt tööle sõita. Jah, ka sellepärast, et õhku ei saastataks nii palju, sõidavad šveitslased ühistranspordiga. Oma kodumaa keskkonnast lugupidamise märgiks söövad nad ainult kas enda või naabri kasvatatud toitu. Külades on Coca-Cola automaatide asemel piimaautomaadid!!! Mina unistaksin kas või sellestki, et Eestimaa külades taastuks maaelu kui eluviis. Inimesed peaksid loomi, kasvataksid vilja jne. Minu vanaisagi pidas paari lehma, kuid enam ta seda teha ei saa, kuna piimaauto ei tule enam paari lehma pärast sinu juurde, sest meiereid on üha vähemaks jäänud ja lähikonnas pole enam kuhugi piima viia. Just sellepärast ongi Eestis lehmapidajaid vähe ja teeäärtes on sammaldunud piimapukid kui mälestusmärgid kunagisest loomapidamisest. Samas oleks väga tore, kui igas külas oleks meierei, kus toodetak juustu, kohupiima jms. Inimesed elaksid siis palju tervislikumat elu ja keegi ei saaks öelda, et see ei ole hea toit, sest oma tehtud on kõige parem. Miks ei tehta uusi meiereisid või vanu uuteks? Sellepärast, et kui sa midagi tahad teha, pead läbi tegema suure protsessi, kõik peab ju vastama euronõuetele. Minule maitseb lehmapiim, kuid tean, et paljudele ei maitse, kuna oleme harjunud oma 2,5% piimaga. Kui aga kõik

Grete Helena Kütt
Rocca al Mare Kooli 5. a klassist

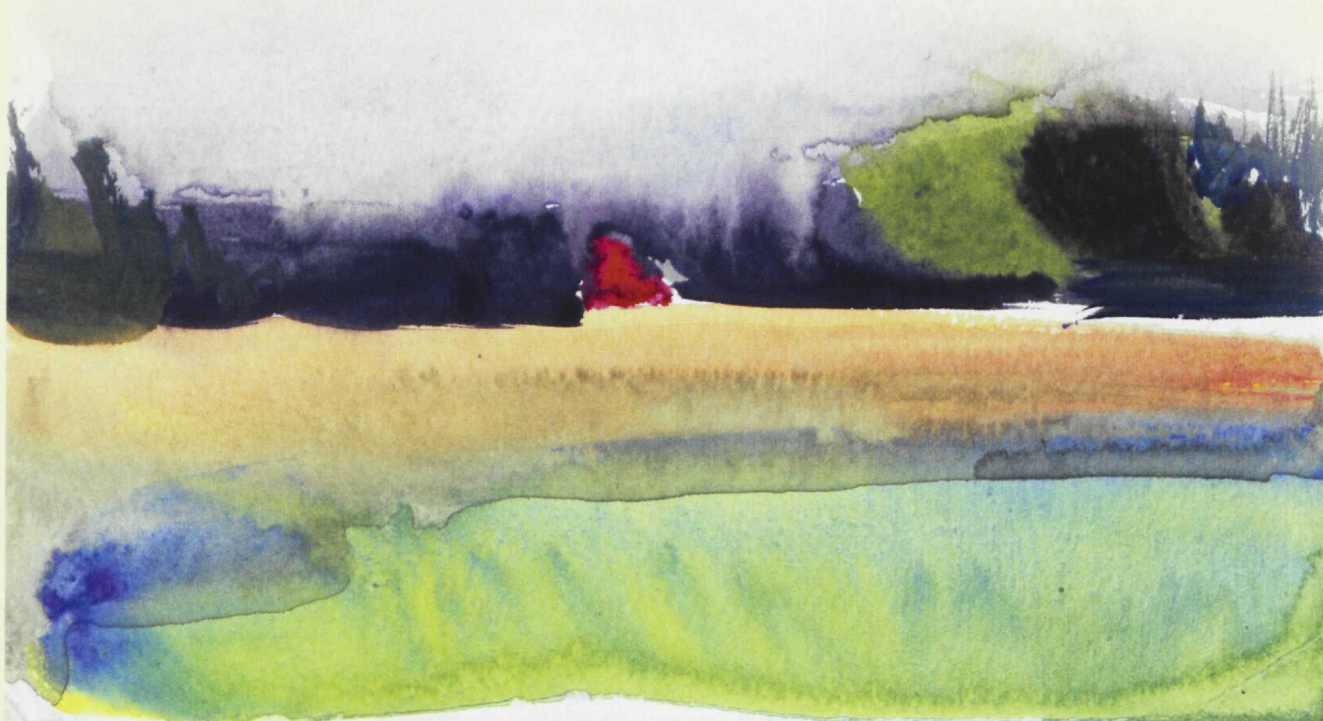
jooksid lehmapiima, siis saaksime varsti olla ühel arvamusel, et lehmapiim on hea nii tervisele kui ka keskkonnale, sest inimese maitsemeel on ju ikkagi arendatav.

Oleks väga tore, kui meierei kõrval oleks ka väike pagari-tööstus. Olen tihti mõelnud, et miks pean ma igal pool sööma ühte ja sama saia või leiba. Vahva oleks, kui saaksin Urvastes süüa Urvaste leiba ja Hiiumaal Hiiumaa saia. Urvaste kõrval olevas Antslas on küll üks väike pagar, kuid sinna ei jätku töölisi. Ettevõtte suurim mure ongi töötajad. Kui seal käiks buss nii, et inimesed saaksid sõita oma kodukohast natuke kaugemale tööle, töötaks see pagar nagu kellavärk ja usun, et sinna tahaks päris palju inimesi minna, kuna pagaritöö on ju huvitav.

Eesti niigi viletsa ühistranspordi puudus on tema ebapüsivus. Pannakse üks bussiliin tööle, kuid poole aasta pärast avas-tatakse, et see on majanduslikult ebatasuv ja liin suletakse. Kuidas aga inimene saab oma eluplaane teha, panna lapsi kooli või muuta oma elukohta, kui ta ei tea, kas tal seal mõne aja pärast liikumisvõimalusi on või mitte.

Mulle meeldivad populaarse laulu sõnad: "Oo, Eestimaa, kuni su küla elab, elad sina ka..." Arvan, et selline riik, kus inimväärset elu elavad ainult pealinna inimesed, ei saa end õnnelikuks maaks pidada. Aga mina unistan ja tahan, et KOGU Eesti oleks õnnelik maa. Maa, kus ükski elanik ei peaks millestki puudust tundma seetõttu, et on sattunud "vales" kohas elama. Maa, kus igal lapsel on võrdne võimalus kasvada harituks, ausaks ja oma kodumaad armastavaks inimeseks.

Koolis

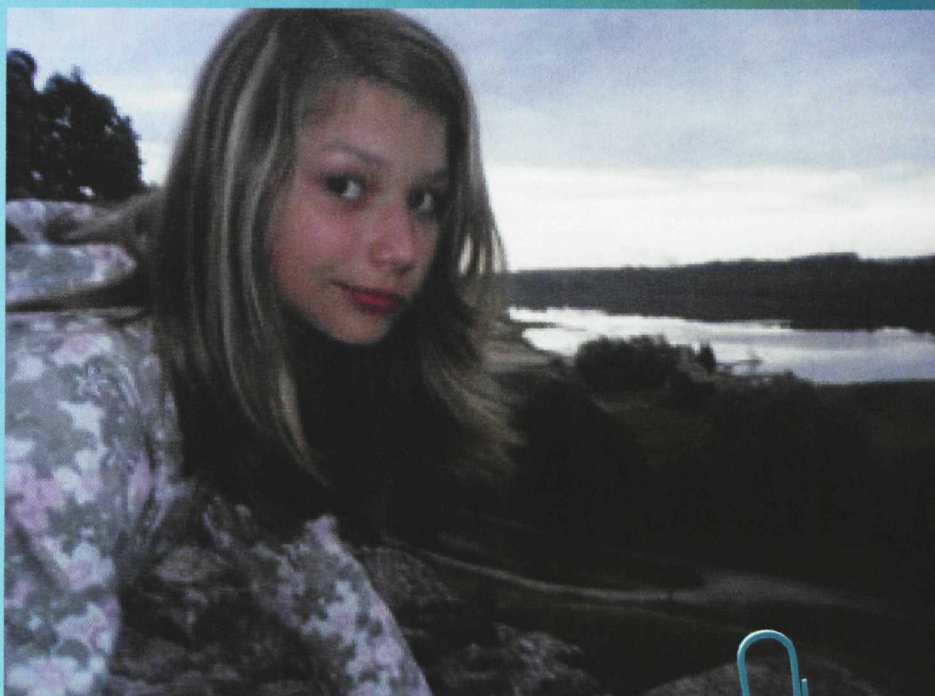
Olen tubli, õpin hästi —
 selleks mind ju kooli lasti.
 Vabal päeval rabelen,
 tunnis hoopis logelen.
 Kui märkuse saan,
 siis ütlen: ha-haa!

Miks?

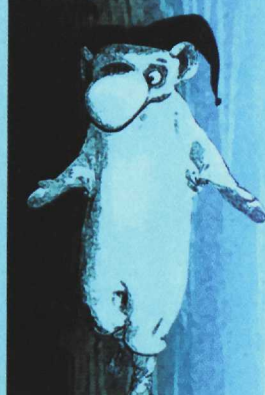
Miks kõik teisi ei aita,
 miks kõik saavad laita?
 Need on küsimused,
 kuid mis on vastused?
 Keegi pole superhea,
 kellegil pole superpea.
 Maailm on imelikuks läinud —
 keegi pole headust näinud —
 Kas maailm ongi paha
 ja headus läinud maa pealt maha?

Elu imedemaal

Elu imedemaal —
 seal on suur valge saal
 Völurid igal pool käivad ringi,
 otsivad endale vö lurikingi
 Kuningatel suured lossid,
 nende lastel väikesed kassid —
 kõik teevad vö lurinalju.
 Neid on kohe väga palju!

Doris Kahu Tallinnast

Tere! Olen Doris Kahu. Sündinud olen
 ma 1996. aastal Tallinnas. Sünnipäev on
 mul 15. juulil. Ma käin Talinna Nõmme põhikoolis,
 septembris lähen 5. klassi. Luuletusi olen
 kirjutanud juba kaua aega. Alguses tegin ühe
 luuletuse— ja nüüd üha enam ja enam .

Unistused

Igal lapsel unistusi sada —
 neid on terve pikk jada.
 Mõni tahab olla kass,
 mõnel meeles välispass.
 Keegi ootab koolipäeva,
 teine hobust völuväega.
 Unistusi kõigil meil
 ilusaid ja inetuid...
 Aga ütlema nüüd peab:
 meil kõigil elus siiski veab!

Väike ja suur

Väike laps teeb tipa-tapa,
 mähkudesse teeb ta kaka,
 suurtel ainult sabas kõnnib,
 mänguasja kätte punnib.
 Vaiksel suureks sirgudes
 ja hommikuti virgudes
 ei taha enam luttu ka,
 vaid ema rahakotti ta!

VÄIKE HARRIRIIN

24. augustil tähistas kirjanik Harri Jõgisalu 85. sünnipäeva. Kõik Harrid pole teadagi Potterid, aga kui lähemalt uurima hakata, siis on Harri Jõgisalul päris palju ühist võlurpoiss Harryga. Ka tema jäi varakult ilma emast ning alustas kooliteed kodust kaugemal, ning tedagi huvitasid suhted looduse ja keemiaga. Tõsi küll, Harri Jõgisalu ei sündinud võluri, vaid taluniku pojana, ja mitte Inglismaal, vaid hoopis Paadrema vallas Läänemaal – aga paljudest seal vahet! Tegelikult ei tea me veel, mis saab Potteri-poisist, kui ta keskikka jõuab: kas ka temal on plaanis saada nii heaks koolmeistriks, et talle omistatakse teenelise õpetaja tiitel ning kas temastki saab hiljem Eesti Vabariigi Valgetähe ordeni kavaler? Harri Jõgisaluga igatahes nii juhtus. Õpetaja ja õppealajuhataja ametit pidas ta Märjamaa Keskkoolis 1947 – 1978 – seega üle 30 aastal! Harri Jõgisalu teosed on tihedalt seotud eesti looduse ja kultuurilooga. Raamatud “Kärp” (1981) ja “Maaleib” (1985) tunnistati J. Smuuli nimelise preemia vääriliseks. Oma sünnipäeval esitleb onu Harri koguni kahte teost: “Vennikese lood” on mõeldud lastele, memuaariraamat “Grand Marinast Kuldloviini” aga täiskasvanutele.

Meie seekordne viktoriin puudutab Harri Jõgisalu loomingut.

Märjamaa vald, kus Harri Jõgisalu raamatute kirjutamise kõrval ka koolmeistritööd tegi, kuulutas kirjaniku oma esimeseks aukodanikuks. Aga kus asub Märjamaa, kas

- Läänemaal
- Raplamaal või
- Harjumaal?

Jõgisalu on teinud ka tõlketööd. Tema poolt on eesti keelde ümber pandud Mirjam Pressleri noorsooromaan “Kui õnn saabub, paku talle istet” ja Marjaleena Lembcke “Suvi, kui kõik olid armunud”. Need raamatud on tõlgitud

- saksa keelest
- inglise keelest
- rootsi keelest

Kultuurilooline raamat “Maaleib” pajatab ühe saare

elust-olust, kommetest ja loodusest. See saar on

- Muhu
- Ruhnu
- Kihnu

Siin on katkend ühest Harri Jõgisalu raamatust. Nagu näed, leidub mõnes lauses lünki. Kui oled leidnud, missuguse looma nimi lünkadesse sobib, siis oskad öelda ka selle raamatu pealkirja.

Inimesed peavad (—) kõige verejanulisemaks kiskjaks, kes murrab endast suuremaidki loomi, tema eest pole pääsu kitsetalal ega jänesel; (—) võivad ühe ööga terve kanakarja kaagutamise lõpetada. Õige muidugi, et (—) murrab, aga enne kui sellest rääkida, peaks mõtlema, mille nimel ta seda teeb. On suur vahe, kas (—) või mõni hulkuv koer. (—) murrab elatise hankimiseks, poegade üleskasvatamiseks – muidu sureks ta nälga, et

terve (—) sugu kaoks maa pealt. Koerale on murdmine harrastuseks.

Alljärgnevast nimestikust leiad Harri Jõgisalu raamatute pealkirju. Trükkiratt on sinna poetanud ühe teose, mis ei ole tulnud Jõgisalu sulest. Leia see üles!

“Käoipoja tänu”, “Sass ja Jass”, “Suutäis soolast”, “Nõiutud allikas”, “Poiss ja liblikas”, “Metsapähareid”, “Vesiratta Madis”, “Linnavarblane maal”.

■ Vastuseid ootame hiljemalt 5. oktoobriks! Õigete vastuste saatjate vahel loosime välja raamatuid! Ikka häid ja paremaid!

Ajakirjanik on koolis ja küsib viienda klassi juhatajalt: "Õelge, kui palju lapsi teie klassis õpib?"

"Mm..." jääb õpetaja mõttesse. "Ma usun, et peaaegu pooled!"

Kuues klass kirjutab kirjandit "Kui ma oleksin president". Õpetaja märkab, et üks poiss ei ole veel sõnagi paberile pannud ja lõsutab mugavasti lava taga.

"Mida sina siis ootad, Juku?"

"Eks ikka sekretäri – ega siis president ei hakka ise paberit määrima!" kostab poiss.

Juku tuleb sisseastumiseksamilt.

"Kuidas sul läks?" küsib isa.

"Oi, väga hästi!" teatab Juku.

"Õpetajad arvasid, et ma olen juba nii tark, et mul pole nende koolis midagi teha. Muide, see kool pole küll võõrkeelte kallakuga, vaid hoopis usuõpetuse erikool: iga mu vastuse peale tõstsid õpetajad silmad taeva poole ja hüüdsid: "Issand jumal!"

Õpetaja küsib: "Kas keegi teab, miks on inimesed kosmoselaevas kaaluta olekus?"

"Mina tean!" tõstab Juku käe. "Neil on seal nälg varuks, sellepärast!"

Koolidirektor märkab koridoris väikest poissi, kes valab klassiukse taga kibedaid pisaraid.

"Miks sa nutad, väikemees?" küsib direktor.

"Prillide pärast!" nuuksub poiss.

"Kas sul läksid prillid katki?" pärib direktor kaastundlikult.

"Ei – mul polegi prille! Aga sain etteütleses kahe, sest tegin sõnas "prillid" kolm viga..."

Juku tuleb koolist, särav nagu peas: "Ma sain täna papagoi eest kiita! Olin klassis kõige parem lindude tundja."

"Kuidas?" imestab ema. "See on mulle tõesti uudiseks!"

"Jah: õpetaja küsis, mitu jalga on papagoil, ja mina ütlesin, et kolm!" uhkustab Juku.

"Kulla laps, aga papagoidel on ju ainult kaks jalga!"

"Seda vist jah, aga ma olin kõige täpsem, sest kõik teised ütlesid, et neli!" teatab Juku.

"Tead, isa: ma sain täna kahe kõigis tundides peale matemaatika!" tunnistab Juku.

"Kuidas nii?" kohkub isa.

"Noh, matemaatika tund jäi täna ära, sellepärast!"

"Tubli poiss, Juku!" kiidab matemaatika õpetaja. "Juba nädal aega on sul iga päev

kodus ülesanded korralikult lahendatud!"

"Jah, aga kardan, et see enam kaua ei kesta," lausub Juku. "Mu insenerist isal on praegu nimelt jalg kipsis ja tal pole midagi kodus teha, aga tuleval nädalal võetakse kips maha..."

"Juku, kas sinul mõlgub meeles mingi unistuste eriala?"

"Jah, õpetaja: ma unistan sellisest töökohast, kus palk oleks sada tuhat krooni kuus nagu isalgi!"

"Kas sinu isa teenib sada tuhat kuus?"

"Ei, kaugel sellest – aga ta unistab samuti sellisest palgast..."

Esimese koolipäeva eel läheb Juku kauplusse ja küsib: "Palun, kas teil on hiina keele töövihikuid?"

"Kahjuks mitte," vastab müüja.

"Aga ümmargusi joonlaudud?"

"Ei!" raputab müüja pead.

"No mis seal siis ikka, võtan sellel aastal siis käsile hoopis geograafia. Palun mulle üks suurem Võrtsjärve gloobus!"

Tere, Hea Laps! Saadan teile mõned naljad. Katrin Pent Vilustest

Laps nutab lohutamatuult.

Ema küsib murelikult: "Kas sa oled haige?"

Laps vastu: "Ei, mul on jonn!"

Ema läheb turule ja näeb äkki silti "Vähekasutatud seemned". Üsna varsti torkab talle silma jälle uus huvitav silt "Värsked hapukapsad".

22. juunil tähistas Kadrioru park oma 289. sünnipäeva. Sünnipäevapeole ei hakanud park omavanuseid külalisi kutsuma – pidu korraldati hoopiski 5 - 11-aastastele lastele!

Kadrioru PARK – 289!

Kell 11 alustati Lilleaiamängudega.

kus lossidaamid aitasid külalistel avastada, mitu purskkaevu ja veesilma on Kadriorus. Põnev teekond pakkus lahendamiseks mõistatusi, võimalusi osaleda täpsusviskes ning meisterdada mereteemalisi meeneid.

Lõpuks mindi tühja purskkaevu juurde, mille põhjas oli suur aardekirist ning ümberringi kingipakki pakitud üllatused. Kes arvas mõistatuse ära, see sai võimaluse õnnega mõni kingitus välja tõmmata. Lõpuks sai üks tüdruk kätte aardekiristu ning üheskoos tõmmati välja komme pungil laegas. Kuhu panid lapsed kommipaberid? Andsid muidugi kommiussile! Üks lossidaam lükkis paberid niidile ning paari-kolmemeetrine uss kasvas veelgi pikemaks! Kommiussi ideed võisid kasutada kõik, kes õuepidu peavad!

Peeter õpetas aga lastele ohutut aerutamist – kuidas tõmmata selga päästevesti ning paadis käituda. Selgus, et lapsed olid Peetrist vaat et targemadki, sest nad teadsid juba täpselt, kuidas vesti selga tõmmata, kinni panna ja kuidas paadis õigesti istuma peab.

Kell 14 avati pidulikult Kadrioru Noortepark. Rahvas oli kohal juba tund aega enne avamist ning seisis kannatamatult väravate ees. Kui väravad avati, tuli liikuda järjekorras, sest külalisi oli kogunenud nõnda palju! Lapsi olid tulnud lõbustama klounid Piip ja Tuut, kes tegid tavapäraseid trikke ja nalju. Sai maitsta sünnipäevakringlit ning kuulata väiksemat

sorti sõnavõtte ja esinemisi. Noorteparki oli tulnud avama Tallinna linnapea Edgar Savisaar.

Kahjuks osutus kõige populaarsem, ilusam ja huvitavam liumägi ohtlikuks ning see suleti juba pool tundi pärast avamist! See restaureeritud liumägi oli ohtlik, kuna liugu lastes jäid lastel jalad selle äärtesse kinni ning see võis tekitada tõsiseid traumasid. Liumägi lubati taas avada kuu pärast.

Noortepargis on ligi 15 erinevat atraktsiooni: mitmeid huvitavaid aiaga piiratud mänguväljakuid liumägede, kiikede ja turnimisväljakutega.

Pargis on mõnus nii jalutada kui ka pingil istudes puhata. Pargi keskele on tehtud ka väike purskkaevuke, kus palavatel ilmadel mõnus käsi-jalgu sisse kasta.

Lähiaastatel renoveeritakse ka Noortepargi kõrval olev hoone ja seal hakkab tegutsema nukumuuseum! Nii et lõbusat avastamist!

Anneli Orgusaar

Bumtsiki trikitas suvepealinnas

Siin nad on –
meie mustkunsti
helge tulevik!

Augustikuu teisel nädalavahetusel oli Eesti maagiliseim linn ilmselt Pärnu, sest just seal toimus noorte mustkunstnike ühenduse „Bumtsiki“ esimene kokkutulek. Kübarast küll jäneseid ja rätikutest tuvisid välja ei võlutud (süütute loomakeste asemel grilliti poest ostetud šašlõkki), ent kaardimaagiati oli terve telkimisplats kuhjaga täis.

Kuigi igal mustkunstnikul kujuneb ajapikku välja oma kindel stiil ja käekiri, on „Bumtsiki“ liikmetel mustkunsti suhtes enamasti üsna sarnased vaated. Tähtsaks peetakse seda, et trikk oleks visuaalne ning et maagia toimuks pealtvaatajate silme all või lausa nende käes. Seetõttu tegeldaksegi peamiselt – ent loomulikult mitte ainult – kaarditrikkidega.

Et suretada kohe eos arvamuse, nagu oleks tegu Jürgen Veberi ahvijatega, tuleb öelda, et „Bumtsiki“ loodi 16. märtsil 2006. aastal – seega pea aasta aega enne „Trikimehe“ saate ekraanile jõudmist ning suure mustkunstibuumi algust Eestis. Loomulikult on aga Veberi populaarsus toonud juurde hulganisti mustkunsthuvilisi. Kui enne „Trikimeest“ oli „Bumtsikil“ ligi 90 liiget, siis viimase viie kuuga on liikmete arv tõusnud üle 190. Peab aga tõdema, et tõsiselt asjast huvitatute hulk jääb paari-kolme-kümne ringi, kellest suur enamus tegeles maagiaga juba tükk aega enne seda, kui Jürgen Veber kuulsaks sai.

Kokkutulekul oli kohal veidi alla kahekümne noore üle terve Eesti: trikitegijaid saabus nii Tallinnast, Tartust, Haapsalust, Kilingi-Nõmmelt kui ka toimumislinnast, Pärnust. Üheskoos arutleti mustkunsti ja mustkunstnike

üle, õpiti ja õpetati uusi trikke ning demonstreeriti oma oskusi.

Loomulikult ei suutnud maagia jõeäärsele telkimisplatsile vangi jääda, vaid ihkas välja murda – nii käidigi päevasel ajal Pärnu linnas ning kuulsas rannas ka suvitajatele trikke tegemas. Öisel ajal kimbutasid noored maagid jõe äärde pidutsema tulnud seltskondi, kes sellise meelelahutusliku vahepala avasüli vastu võtsid.

Osalejatele jäid kokkutulekust üdini positiivsed muljed. Ainuke, mille üle nuriseda võidi, oli lühikeseks jäänud uneaeg, ent see oli ka igaühe enda teha. Ja tõesti, milleks raisata öid magamisele, kui õhk on maagiast paks ning augustikuiselt soe, lõke põleb heledalt ning tule ümber on koondunud sarnaste huvidega noored? Seda enam, et selliseid öid oli kokkutulekul vaid kaks.

Järgmine kord on plaanis kokku tulla Lõuna-Eesti kuplite vahel. Seni tegeldakse usinalt harjutamisega edasi ning käiakse tänavatel oma oskusi näitamas. Seega ärge peljake, kui teile astub tänaval ligi kaardi-pakki käes hoidev nooruk, küsides: „On teil hetk aega? Ma tahaksin teile veidi kaarditrikke näidata!“ Jääge seisma, leidke see hetk ning saage tasuta osa kvaliteetsest meelelahutusest. Nagu ütleb „Bumtsiki“ motogi: „Mustkunst on kunst.“

Sõna saab maailma parim Karlssoni-tõlkija

Astrid Lindgren on kogu maailma laste üks suuremaid lemmikkirjanikke. Tema raamatuid loevad nii suured kui ka väikesed ning küllap on paljudel meie lugejatest kavas minna Nukuteatrisse vaatama tema "Bullerby laste" inseneeringut, mille lavastas Vahur Keller. Kas aga kõik lugejad teavad, et Lindgreni raamatute suurepärase tõlgete eest võlgneme tänu Vladimir Beekmanile? Triibu-Liine esitas mõned küsimused kirjanikule ja tõlkijale, kelle tutvus Astrid Lindgreniga algas juba poolsada aastat tagasi.

■ Esimene Lindgreni raamat, mis Eestis ilmus, oli Teie tõlgitud "Meisterdetektiiv Kalle Blomkvist". Kuidas avastasite Astrid Lindgreni?

Kuulsin Astrid Lindgrenist esimest korda 1957. aastal, kui ta tähistas oma esimest juubelit. Meil Eestis ei teatud temast tol ajal üldiselt veel midagi, aga Moskva suur kirjanduslik ajaleht avaldas selle sünnipäeva puhul pisikese nupu, mis mu huvi äratas. Tahtsin mõnda ta raamatut lugeda.

Meisterdetektiiv Blomkvist sattus mu teele üsna juhuslikult. Mu ainus rootslasest tuttav sel ajal oli juhtumisi soomerootslane, kes elas Vaasas. Aga Vaasa linna raamatukauplustes olid 1957./58. aasta talvel ainsate Lindgreni raamatutena müügil nimelt Kalle Blomkvisti lood, need ta mulle saatis. Nad meeldisid mulle sedavõrd, et asusin peagi tõlkima.

■ Kas ja kuidas kohtusite Lindgreniga? Kas tal oli hea meel, et tõlgite tema raamatuid?

Isiklikult sain Astridiga esmakordselt kokku 1976. aastal. Käisin tookord ametiasjus Stockholmis ja minu palvel kutsuti Astrid ühel õhtul külla sealsesse Nõukogude Liidu saatkonda. Selleks ajaks olime juba mõnda aega kirj vahetust pidanud. Nii kui Astrid saatkonna uksest sisse astus, läksin ta juurde ja ütlesin: "Tere, Astrid, mina olen sinu maailma parim Karlssoni-tõlkija, ülitark, väga ilus ja parajalt paks mees oma parimates aastates!"

Saime temaga kohe sõpradeks. Hiljem kohtusime veel mitmel korral. Kord üheksakümnendate alguses olime temaga koos kirjanike grupis, keda Rootsi Kirjanike Liidu juubelipidustustel esitleti isiklikult kuningas Carl XVI Gustavile. Viimati saime kokku 1997. aastal, kui Astrid Tallinnas käis, siis tegin temaga intervjuu televisioonis.

■ Kas "Bullerby lapsed" meenutas millegi poolest ka Teie enda lapsepõlve?

Seda küll mitte. Olin läbi ja lõhki linnalaps ja minu ümber oli alati hoopis segasem seltskond rüblilikuid kui väikeses vaikeses Bullerbys. Pealegi vahetasin lapsena mitmeid elupaiku – mul oli kodu algul Nõmmel, siis Narvas ja lõpuks Tallinnas. Bullerby sarnast õdusat vaikust polnud kuskil.

■ Kas neid raamatuid oli mõnus tõlkida või tuli ette ka raskusi?

Nii seda kui teist. Lindgreni raamatutega on muidugi tore ja lõbus tegelda, aga reeglina on väga häid raamatuid raskem tõlkida kui keskpäraseid. Astridil on temale ainuomane vaimukas ütlemisviis, ta armastab keelega mängida, anda asjadele ja olenditele toredaid tähendusega nimesid. Kõike seda peab tõlkija oma emakeeles võimalikult täpselt ja ilmekalt edasi andma. Nii et pätklipuremist oli palju. Tuletagem meelde kas või Pipi keelevigureid. Niisamuti Vahtramäe Emili ütlemisi ja kõiki neid salmikesi ja salasõnu, mis ta oma tegelastele suhu paneb!

■ Missugune Lindgreni teos on Teie enda lemmik?

Nad on kõik tõlkes ka niivõrd mu enda omadeks saanud, et ma ei oskaks üht neist teistele eelistada. See sõltub isegi meeleolust lugema asumisel, milline neist hetkel kõige vahvam paistab. Küll aga on mul olemas lemmikraamat nende hulgas, mis räägivad Astridist endast. See ilmus minu tõlkes mõni kuu tagasi ning ta pealkiri on **"Astridi pildid"**. Seal on kogu Astrid Lindgreni elu ja looming jäädvustatud nii sõnas kui pildis. Väga südamlük ja liigutav raamat.

■ Kas midagi on Lindgrenist veel eesti keeles ilmunuta?

Tänaseks on eesti keeles ilmunud kõik Astrid Lindgreni olulisemad raamatud ja lisaks veel ka peaaegu kõik vähemtähtsad. See töö on mul nüüdseks ausalt tehtud.

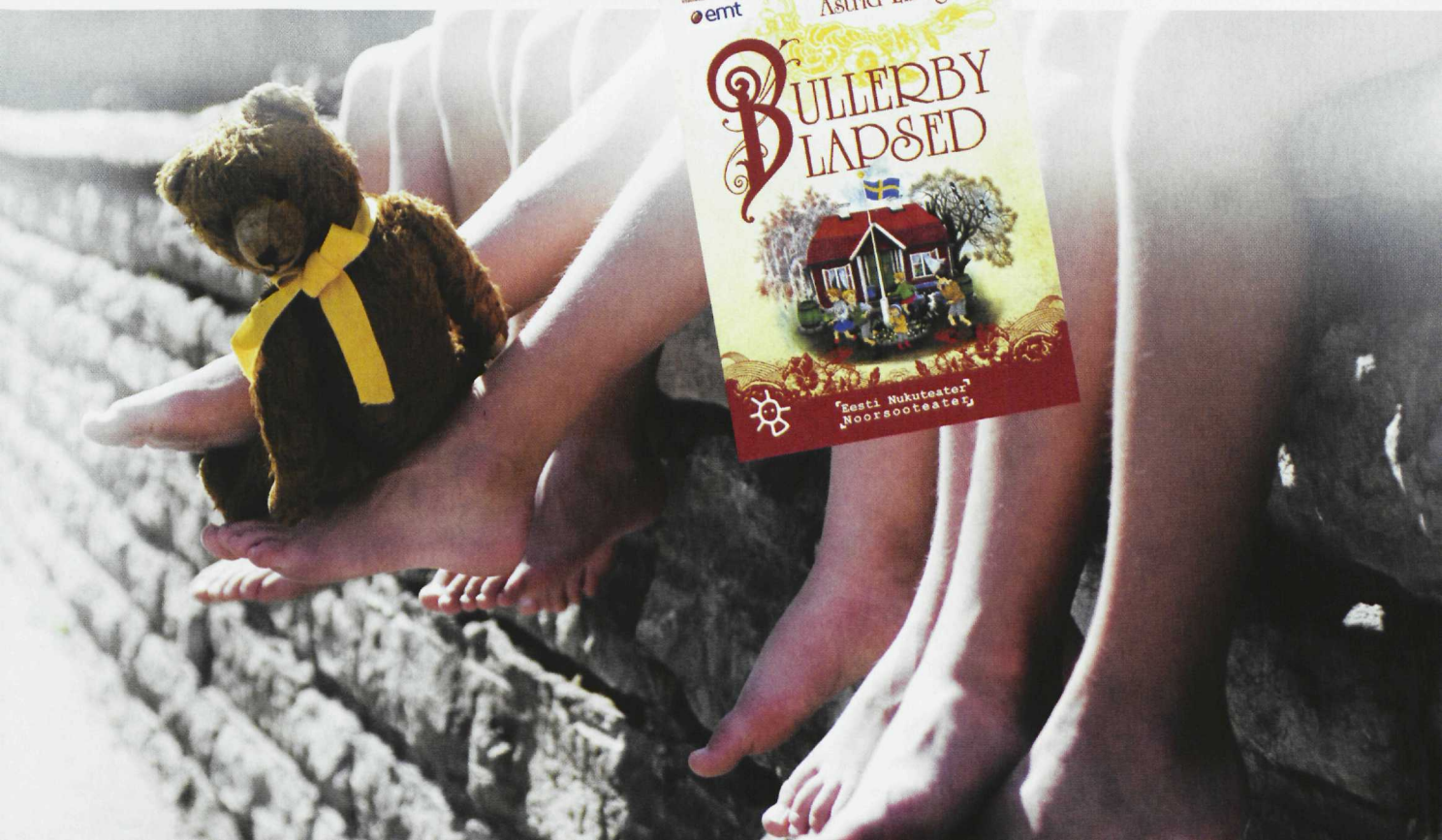
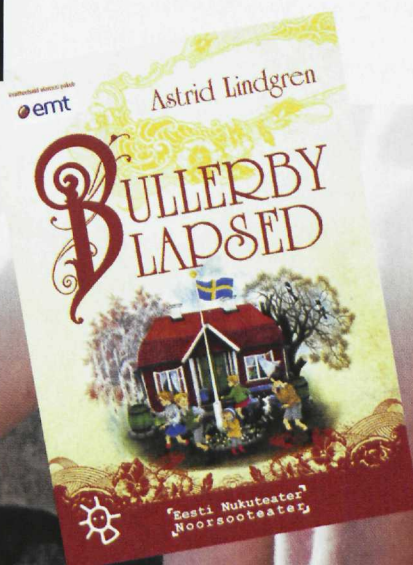
Väike Bullerbiin

Kui oled Bullerby lastega tuttav, siis on sinu jaoks naljaasi vastata meie küsimustele. Saada vastused toimetusse enne 5. oktoobrit! Õigete vastuste saatjate vahel loosime välja piletid ühele Nukuteatri etendusele!

1. Missugust neist taludest polnud Bullerbys olemas: Põhjatalu, Idatalu, Vahetalu, Lõunatalu?
2. Bullerbys elas kuus enam-vähem ühevanust last: Liisa, Lasse, Olle, Britta, Anna ja... Kelle nimi on puudu?
3. Liisa pani oma armsa lemmiklooma nimeks Pontus. Kas Pontus oli kutsikas, hamster, kassipoeg või lambatall?

Foto: Cato Lein, Image Bank Swed'wn

Coca-Cola Pühapäevaliiga ühendas noori jalgpallureid

Coca-Cola Pühapäevaliiga võistlusest võttis sel suvel osa kokku ligi 1700 noort futisõpra.

Viimasel võistluspäeval autasustati nelja aktiivsemat võistkonda, kes olid osa võtnud kõigist kuuest tänavusest pühapäevaliiga etapist. Endine profipallur ja tänane treener Marko Kristal viis ka viimasel Coca-Cola Pühapäevaliiga etapil läbi meistriklassi. 7-15 aasta vanustele noortele mõeldud Coca-Cola Pühapäevaliiga korraldavad Eesti Jalgpalli Liit, Coca-Cola, Nike ja Tallinna linn. Pühapäevaliiga tasuta turniir toimus Lilleküla treeningkompleksis igal pühapäeval 1. juulist 5. augustini. Kolmandat aastat järjest oli ettevõtmise patrooniks Eesti edukaim jalgpallur Mart Poom.

Kõikide turniiri jooksul peetud võistluste tulemused leiab Coca-Cola Pühapäevaliiga veebilehelt www.coca-cola.ee/jalgpall.

Noortepäev pealinnas

12. augustil tähistati Tallinnas noortepäeva, mille avalööki anti jalgpallivõistlusel, kus võtsid mõõtu noored ning Haridus- ja Teadusministeerium. Jalgpallihetk võitis ühe punktiga haridusministeerium.

Fotojahil osalesid 5-8-liikmelised meeskonnad, kes pidid leidma pildidel kujutatud kohad ning tegema samas kohas võimalikult loomungulisi fotosid.

Omapärane üritus oli **Elava Raamatukogu** esitlus: kus raamatute osi täitsid inimesed! Just nii – pärast teema valimist „laenutati“ välja see inimene, kes antud valdkonnaga kursis oli. Teemad olid näiteks: noor poliitik, gaid, Eesti venelane, teistmoodi armastaja, rastafari, kodutütar, krišnait, Punase Risti noor jt. Elav Raamatukogu on võimalus avardada noorte maailmapilti.

Pokukoja nurgakivi sai paika

Heinakuu alguses hõõrusid noored ja vanad pokud oma kõrrekarva käsi: Võru- ja Põlvamaa piiril asuvalle **Pokukojale** sai nurgakivi pandud ja müürid hakkavad hooga kerkima. Omavahel koridoriga ühendatud Suurpoku ja Väikepoku sisse tulevad näitusesaalid ja töötuba. **Pokukoja projekteeris Edgar Valteri kavandite põhjal arhitekt Tiit Hansen.**

Loodetavasti on järgmise suve keskpäigas Pokukoda juba külastajatele avatud.

Kas pole vahva, et onu Etsi suur unistus hakkab täituma? Muide, ka eespool avaldatud essee autori Grete Helena Küti üks soovidest läks sel suvel täide: tema isast sai Pokumaa Sihtasutuse juht ning Grete suvest mõõdu suur osa just Urvaste vallas!

Teine huvitav üritus oli **Osalusmetroo**. Juht hüüdis lavalt küsimusi ning noored pidid, vastamaks „jah“ või „ei“, hüppama kas ühele või teisele poole joont. Küsiti näiteks seda, kas noortepäev on üldse vajalik, kas pooldatakse tasuta kõrgharidust jne.

Tammaaare pargis toimunud kontserdil sai vaadata trikikirattureid, videoid ning teha noortekaarte. Esinejatest olid kohal In Chain, The Wetters, Bedwetters, Traffic, tantsukavaga esinesid aga pimedad tantsijannad.

Noorteühenduste Liit korraldas noortepäeva Eestis juba viiendat aastat. Esimest korda tähistati noortepäeva 2003. a. Paldiskis, järgmisel kahel aastal Pärnus ning aastal 2006 Tartus. 12. august kuulutati ÜRO poolt rahvusvaheliseks noortepäevaks 1999. aastal.

Anneli Orgusaar

„Kodu keset linna“ alustab uuesti

Paljude televaatajate lemmikseriaal „Kodu keset linna“ saab sügishooajal sisse uue hoo. Kuna teatelugudes on aeg viis aastat edasi läinud, siis ei näe me laste osades enam Karola Suvistet ja Henri Tamme. Põnev küll, kes siis nende asemele astuvad?!

Heategevuslik teatejooks kogus üle 100 000 krooni annetusi

Heategevuslik Teatejooks kogus toetajatelt ning heategevustelefonile ja -kontole saabunud annetustena 105 000 krooni. Summa oli ligi kaks korda suurem kui mullu. Teatejooksu korraldajad andsid annetuse abivajajatele üle 26. juulil. Kogutud raha eest saab Haapsalu Neuroloogiline Rehabilitatsioonikeskus nüüd osta liikumisvõime kaotanud lastele mitmesuguseid seadmeid, ravivõimlemisvahendeid ja spetsiaalseid mängu.

Vaata lisa: www.teatejooks.ee

Lottel uued medalid kaelas!

Heiki Ernitsa-Janno Põldma „Leitujateküla Lotte“ võitis Uruguai DIVERCINE rahvusvahelisel laste ja noorsoofilmide festivalil kaks auhinda: täiskasvanute žürii tunnistas selle parimaks täispikaks animafilmiks, lapsed aga pidasid seda parimaks täispikaks filmiks üldse. Peapremia läks aga norralaste lühifilmile „Benny’s Gym“.

Sookurg

Foto: Mati Kose

September on sookurgede rännuaeg. Kuresõpradele tõeline tipp hetk! Ühelgi teisel ajal aastast pole meil nii palju sookurgi liikvel, eriti veel suurte seltskondadena. Meie oma sookurgedele lisandub suurte parvedena külalisi põhjast ning kirdest – Soomest, Karjalast ja Leningradi oblastist Venemaalt. Korraga peatub meil septembris tervelt 30 000 kuni 40 000 sookurget. Sama hulk väikesi värvulisi võiks siin ka tähelepanu köitmata toimetada, aga sookurg, see kuninglik suleline, on ju toonekurgedestki märgatavalt suurem. Pikkust on tal pooleteise meetri jagu, kaalu 5–6 kg, tiibade siruulatus kahest kahe ja poole meetrini. Ning kui sellised suured linnud veel suuri rändekogumeid moodustavad või taevas hiigelkolmnurgana üle meie peade lendavad, on võimatu neid mitte märgata.

Õeldakse, et kui kured lähevad, on kurjad ilmad. Septembrikuistel ilmadel pole aga viga midagi. Sellepärast veel kured kohe ei lähe ka. Siin veedavad nad mõnegi nädala, enne kui tõepoolest ära lähevad, ja siis on tõesti ilmad juba kurjemad. Sest sookurgede ränne kestab oktoobri lõpuni, mõned kured on veel novembriski kohal. Aga mõned varem, teised hiljem – pika rännutee võtavad nad ette kõik.

„Teele, teele, kurekesed, üle metsa, maa. Üle suurte

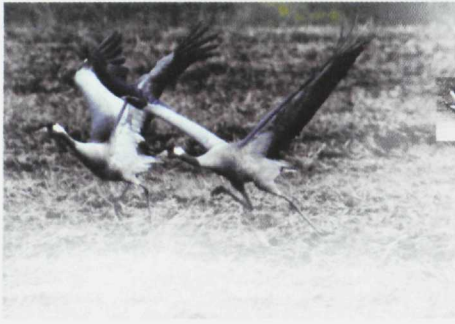
mägede ja üle mere ka...” – see laul tuli omal ajal kõigil algkoolijärgsetel selgeks õppida. Praegustel ehk enam mitte? „... ikka ikka lõuna poole, kus Egiptimaa“ oli laulu lõpurida. Täna on kureuurijad kindlaks teinud, et meie sookured Egiptuses siiski ei talvitu. Lemmikpaigaks on neile hoopiski Hispaania. Aga mis seal imestada, ka paljud eesti ärimehed on seal endale villad muretsenud ning samuti Hispaania oma talvituskohaks valinud. Mõned ei tulegi enam tagasi, nii meeldima on hakanud sealne soe kliima!

Kured siiski tulevad, nemad on varustatud rännuinstinktiga, mida meil, inimestel pole. Pärilises eluaastal noored sookured sünnipaika küll ei naase, aga alates teisest eluaastast kipub koduigatsus peale tulema. Nelja-aastaselt luuakse juba oma pere. Üldse arvatakse sookured looduses elavat paari-kolmekümne aastaseks, vangistuses on teada neljakümne kaheseks elanud lind.

Septembris kohtame sookurgesid tavaliselt põldudel

toitumas. Viljapõldudel leiavad nad maitsvaid viljateri, aga samuti hiiri, kes ka on terade nosimise peal väljas. Suvel võisime noori mittepesitsevaid kurgid kohata kartulipõllulgi, kus nad noorte mugulatega maiustasid. Aga sookure menüüsse

Täna on kureuurijad kindlaks teinud, et meie sookured Egiptuses siiski ei talvitu. Lemmikpaigaks on neile hoopiski Hispaania.

Luurasin kurgede järel, nägin neid sageli ühel laukasaarel, kuid pesa ei leidnud.

kuuluvad ka marjad, eriti jõhvikad, samuti noored taimevõrsed, mitmesugused selgrootud loomad, kalad, kahepaiksed ja linnupojad. Vili ja kartul, marjad, kala ja liha – menüü meie omaga üpris sarnane!

Suvel kasvatasid sookured oma ühte või kahte poega varjulises kohas soos või mõne rabajärve õõtsikkaldal – seal, kus neid ei segata. Kui peaksime suvel sellisesse kohta sattuma ja seal sookurgi märkama, siis pole me kindlasti oodatud külalised. Oma pesale, mis asub hõredas pilliroos, õõtsikul või laukasaarel ning kuhu aprilli lõpus-mai alguses on emakurg munenud kuni kolm rohekaspruuni laigulist muna, sookured meid ligi lasta ei soovi. Sellele juba ette mõeldes püüavadki nad pesale leida koha, kuhu on meiesugusel raske ligi pääseda. Ja ega meil sinna asja olegi, kui me just

kureuurijad ei juhtu olema.

Koolipoisina püüdsin kodurabast sookure pesa üles leida. Luurasin kurgede järel, nägin neid sageli ühel laukasaarel, kuid pesa ei leidnud. Kas nad kavaldasid mind üle või olid nad mittepesitsejad, jäigi teadmata. Igal juhul oli tollal, möödunud sajandi seitsmekümnendatel, meie sookurgedel madalseisu periood, mil pesitsevate paaride hulgaks arvati olema vaid mõnisada. Täna on kurgedel hoopis paremad ajad: pesitse-

vate kurepaaride hulka hinnatakse juba kuuele tuhandele! Küllap nüüd suudaksin pesa kergemini üles leida, kuid kas tasub kurgi tülitada?

Pigem mitte. Küll oleks aga mõttekas septembris sõita Matsallu, kus peatuvad meie suurimad sookurgede rändekogumid. Õhtuti saabuvad nad sadade kaupa toitumispaikadest ööbima ranna-aladele, kuhu neid koguneb igaks ööks tuhandeid. Hommikul hakkavad taas grupiti lahkuma. Tore on nende saabumist-lahkumist linnutornist jälgida. Selle nimel tasub Matsalu-sõit ette võtta küll. Miks mitte ühitada see ka Matsalu Loodusfilmide Festivali külastamisega. Kaaluge seda mõtet tõsimeeli!

Peep Veedla

Kord sügisel

Sügisel saab koolipargist võlumets. Enamus puid on pannud selga täiesti uue kuue. Küll leidub siin palju värve: punast, kollast, rohelist, oranži, pruuni ja isegi musta! Võlumetsa elankel pole aga mahti värve imetleda. Konnad seavad end magama, linnud valmistuvad lõunamaale lendama.

Ühel päeval hakkasid värvid vaidlema selle üle, kes neist on kõige ilusam. Vaidlesid ja vaidlesid, aga kokkuleppele ei jõudnud. Et ei puhkeks tüli, otsustati küsida konnade käest. Aga konnad olid nii unised, et isegi ei krooksatanud vastuseks.

Värvid pöördusid lindude poole: "Ütelge, palun, missugune värv on kõige ilusam!"

Linnud seadsid end äralennuks, ei neil olnud tahtmist vaidlusse sekkuda. Värv aga tuli järjest juurde ning otsustamine muutus veel keerulisemaks. Enam ei osatud

Õunad ja pirnid

Õunad juba valmivad – ma arvan, et ka palmi all. Pirnid juba kukuvad, pea palmi all nad tukuivad.

Pirne palmialune on täis ja varsti ka mu oma käis. Mahlased on pirnid palmilt, päris head ja täitsa valmid.

Punased on nüüd me õunad, valusad neist meie lõuvad. Käes õunad, koju rattame ja emalegi pakume.

Anna Edela
Lähte Ühiskooli õpetaja

kellegi poole pöörduda.

Uhkelt helkisid kümned värvid vahtrapuu käharpas, kask poetas vaikselt oma kuldkollaseid mõtteid. Siiski ei sõandanud puud sõna võtta, sest nende arvamust polnud keegi küsinud. Ainult vana kulupea-pärn sahis rahulolematult: "Mõttetu vaidlus."

Järsku juhtus midagi ootamatut: võlumetsast kihutas läbi tuulehoog. Mõne hetkega olid kõik värvid läbisegi puude all maas. Ilus kirju vaip kattis pargimuru, puud olid oma raagus okstega üsna üksteise moodi.

"Tere," lausus vana pärnapuu. "Alati ei pea esikohta jahtima. Nüüd tuttu, kevad toob meile kõigile ühtviisi rohelist rüü."

Ilusatele värvidele sadas peale valge lumevaip. Kui see kevadel sulas, olid nemadki kõik ühte värvi.

Heidi Valb Ruusmäe Kooli 4. klassist

HEA LAPS

Magina
Fa Karzola

HEA LAPS

Harry Potter

T U N N I P L A A

Esmaspäev

1
2
3
4
5
6

Teisipäev

1
2
3
4
5
6

Kolmapäev

1
2
3
4
5
6

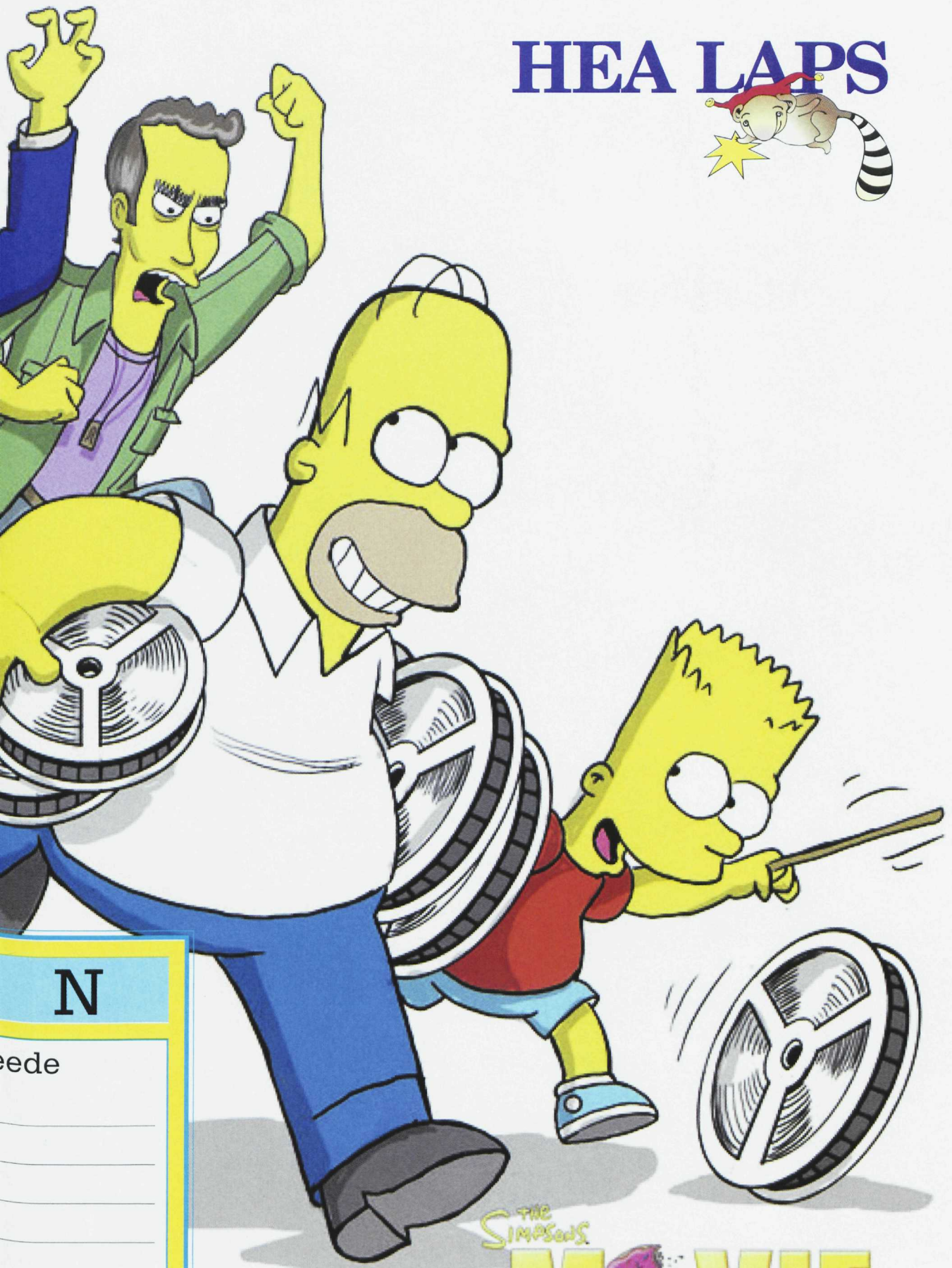
Neljapäev

1
2
3
4
5
6

R

1
2
3
4
5
6

HEA LAPS

N
eede

THE SIMPSONS
MOVIE
DAVID SILVERMAN

HIEA LAPS

Chalice

Foto: Rene Suurkaev

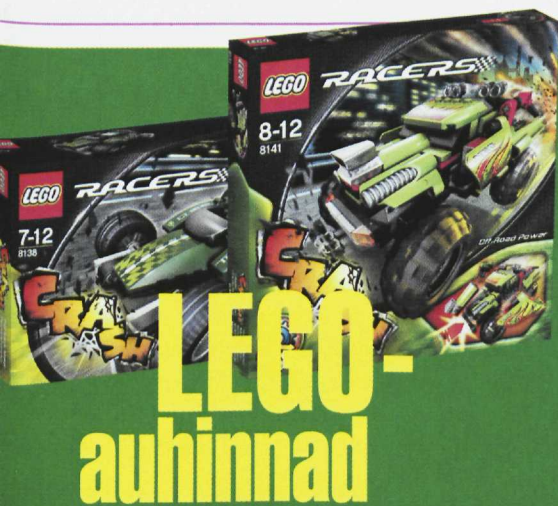

Kirjanurk

Septembritervitus kõigile sõpradele ja sugulastele!

Teeme nüüd teatavaks **juuninumbri** auhinnasaajate nimed! Nagu ikka, saavad Tallinna, Harju-, Lääne-Viru-, Järva, Pärnu- ja Läänemaa lapsed oma preemiad kätte **Kullo Lastegaleriist** (Kuninga 6, Tallinn), Tartu-, Valga-, Võru- ja Jõgevamaa laste auhinnad toimetatakse **Tartusse O. Lutsu nim. Raamatukogu Lasteosakonda** (Kompanii 3/5, Tartu). Kellel on muid soovet, neil palume toimetusse kirjutada, helistada või meilida!

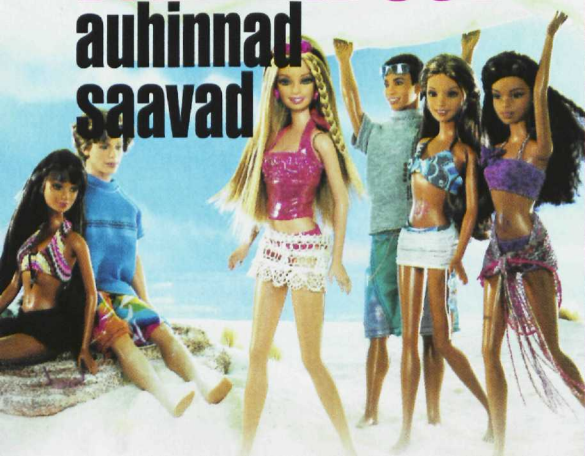
NB! Palume auhindade äratoomisega mitte väga pikalt venitada – üle poole aasta neid enam ooteseisus ei hoita!

võitsid **KARL-KEVIN KLAIS** Luunjaist, **KRISTJAN LÄTTE** Tallinnast, **KAAREL PENT** Põlvamaalt ja **KAAREL JALAJAS** Põltsamaalt.

seekord: **MALLE POOLA** Tartust, **MARILIIS PETERSON** Paidest, **ELINA VÄLJA** Jõgevast ja **ANNA-MARIA UULMA** Harjumaalt. Auhiinaraamatu saab **MARTIINA VIIL** Tartust.

BARBINDUSE auhinnad saavad

Jou! Otsin kirjasõpru igas vanuses. Olen 13aastane tüdruk. E-mail: gaaru03@hotmail.ee, postiaadress: **ANNI KLAMMER**, Saare t., Päide k., Rak-vere vald, Lääne-Virumaa 44305

Tere! Otsin kirjasõpra, kes oleks 11-13, sugu pole määrav. **MARIS KASSAK**, Tsoolgo k, Lasva v, Väimela sjsk, Võru mk. 65552 Ette tänades, **MARIS**.

Tere! Otsiksin siis 12 – 13a. sõpra 12-13. Pole tähtis, kas poiss või tüdruk. Oleks hea, kui ta tegeleks vibulaskmisega. **RASMUS**. Meil: rasmusrei@hotmail.ee, Msn: rasmusre@hotmail.com

Tere, olen tüdruk Tallinnast, otsin sõpra, kellega saaks kontsertidel

käia ja ringi vaadata. Võiks olla Tallinnast, aga võite ka mujal elada. Rate on kutsununnuke hot on leiluke@hotmail.ee msn on leilaehalaan@hotmail.ee. Feim on Leila.

Tere, otsin kirjasõpra vanuses 12-14 a, kellega oleks väga lahe lihtsalt rääkida ja kirjutada. Ise olen 13. Ja kindlasti ei tohiks sõber olla ülbe! Kirju saate saata: krissakas13@hotmail.ee Ootan kõiki! **KRISSU**

Otsin 9 – 15a sõpra msn-is. Olen kõigiga headeks sõpradeks nõus saama ja rääkima iga kell msn-is. Msn: pretty-katz@hotmail.com Lisage, pliiiz! **KATZ**

Õhtujuttude võistlus lastele

Käesoleva aasta 10. novembril möödub 100 aastat Salme Reegi sünnist. Ta oli ülipopulaarne näitlejanna, kordumatu radiohääli. Tema auks ja mälestuseks korraldab Estonia Selts

õhtujuttude võistluse. Esimeses rühmas (A) osalevad algkoolide õpilased (1.- 4. klass) ja teises rühmas (B) põhikoolide õpilased (5.- 9. klass). Teemade valik on vaba, jutud tuleb kirjutada eesti keeles.

Kuna parimaid töid loetakse ette ka Eesti Raadios ja avaldatakse ajakirjas Hea Laps, siis optimaalseks juttude pikkuseks oleks ca 1,5 lehekülge A4 formaadis või lugemise kestvuseks ca 7 – 10 minutit.

Mõlema vanuserühma parimaid kirjutajaid ootavad auhinnad Estonia Seltsilt, Rahvusoperilt Estonia, Eesti Raadiolt, Hea Lapse toimetuselt ja teistelt. Tööd palutakse saata aadressil: Estonia Selts, Estonia puistee 4, Tallinn 10148. Ümbrikul või käsikirjal peab kindlasti olema vihje rühmale A või B.

RISTSÕNA-CD-d võitsid

TOM-EGERT VOLMER Aegviidust ja **KAIDI SULP** Kiviõlist

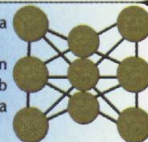
VAIGE KIMLI OR DU MÕISTATUS

ANDR. 16.2007.

Veoauto üritas madala silla alt läbi sõita, ent jäi sinna kinni. Pealtnägijad tõttasid appi, ent nad ei suutnud ka kogu jõudu appi võttes veokit ei edasi ega tagasi liigutada. Kuidas saadi veoauto lõpuks silla alt kätte, ilma silla ega masinat lõhkumata?

Eelmise mõistatuse lahendus on näha kõrvaltõleva joonisel. Seekordse vastuse ni jõudmiseks on aega terve kuu - nimelt ilmub lahendus koos uue mõistatusega järgmises ajakirjanumbris.

Mõistatuse tegi Ande

LASTEKIRJANDUS-VIKTORIINI auhinnaraamatud saavad

HÄLY KONT Paikuselt, **MAREK PAAS** Viitkast, **AVELIIS VESKIMÄE** Türlit ja **ANNI KLAMMER** Paidest.

Lenna lauulu- ja teekonnamängud

Sissejuhatusena üks meeldetuletus: ootame endiselt teie mängukirjeldusi! Õuemängude hea saagi eest kingib Eesti Südameliit omalt poolt mõne liikumapaneva asja, näiteks sammulugeja või raamatuid. Südameäädala avamisel aprillis andis ühe sedasorti tunnustuse Viljandi Maagümnaasiumi 5 b klassile (õpetaja Maret Lina) üle laulja Lenna Kuurma ja selle võttis oma klassi nimel vastu Kristjan Järvisoo.

Milline suhe on aga Lennal endal õuemängudega? Milliseid õuemänge on Lenna mänginud ja mismoodi tema õueelu on kulgenud?

Võtsin sel teemal jutuotsa üles Lenna ema Sirje Palmiga, kes on ametilt arst ja kellega koos teeme tervisliku elulaadi õpetustööd Eesti Südameliidu töögrupis.

Lenna ema räägib nii:

„Lenna pole kunagi haige olnud. Ta on terve ja vastupidav lapsest saadik.

Lennal pole olnud ei kõha ega nohu. Olla palju väljas ja alati aktiivselt tegutseda – see panigi aluse tema tugevale tervisele. Tal oli õues alati hea olla. Läks välja iga ilmaga. Külma vastu polnud mitte vammused, vaid tempo – ikka hoogsalt ja energiliselt, siis sai soe külmast võitu. Ruumideski on meeldinud pigem jahe kui soe. Õues oldi iga päev palju tunde ja õhtul mindi vara magama. Alati kella 9–10 vahel. See oli reegel ja sellest tuli tugev harjumus. Hea uni teadagi on päevase jõu allikas. Kui korralikult ei maga, ei jõua kuhugi ega jaksa midagi. See asi sai varakult selgeks.

Toas istumine ja tubased spordid pole meid kunagi tõmmanud. Väljas värskes õhus on alati leidunud mõttekat tegevust ja igavus on seetõttu täiesti tundmatu asi.

Lenna käimalükkajaks olid laulmis- ja liikumistarve. Neljaselt algasid käimised ETV laulustuudiosse. Sinna tulid juurde tantsutrenn, kunstiring, kool ja muusikakool. Käimist sai kokku hästi palju. Alati ja ikka jälle oli vaja kuhugi minna. Palju käimist aga tasus teistpidi ennast ära, sest tegi omalt poolt vastupidavust juurde.

Kristjan Järvisoo

Tarmukalt igale poole ja jalgsi!

Käimine on olnudki Lenna väljasliikumiste peategelane. Suusatamine, ujumine meres-järves-jões ja suviti kalapüük maal vanaisa-vanaema juures olid pigem hooajalised kõrvaltegelased. Pallimängud, eriti jalgpall, kambakuti vend Raido sõpradega, pakkusid käimistekondadele vaheldust.

Käimine jättis ju mõtte ja tavaliselt ka käed täiesti vabaks. Eriti siis, kui koolikotiks oli ranits või seljakott. Käe otsas enamasti vaid viiul. Käies sai peaga head tööd teha, näiteks mitmesuguseid mõtlemismänge välja mõelda. Mõtlesime ja mängisimegi, eriti arvu- ja mõistatamismänge.

Näiteks – „Mis on selle ja tolle taime nimi?“ Taimed tuli selleks ära õppida, uurides nende nimesid raamatust. Neid, keda nimepidi tead, on alati hea tervitada. Sündis idee taimi koguda ja kuivatada ning neist kinkekaarte meisterdada.

Käimine tegi rikkamast, sest sedaviisi nägi ja kuulis loodust hästi lähedalt.

Maalapsed me olemegi oma elukäsitlusest. Harjunud liikuma looduses ja loodusega koos. Ennast pean otsesõnu valgus-tüüpi inimeseks, kel päev käib päikesevalguse järgi.

Lenna laulumängud – kuhu mindi, mindi lauldes

Lenna käimistel oli tihti peale veel üks saatja – laul. Laul ja käimistee klappisid omavahel hästi kokku. Tihti peale läksime lauldes nagu endiste aegade eestlased, kel tööde-tegemiste ajal oli oma laul. Väiksena aimas Lenna kuulnud laule järele ja õppis uusi. Kes laulda armastab, laulab ka muu tegevuse juurde puhtast rõõmusest. Mida pikem tee, seda rohkem oli laulmist. Olid maale- ja kalaleminemise laulud, olid oravate ja vasikate söötmise laulud, olid lihtsalt rõõmulaulud.”

Septembrist läks kool jälle lahti

Koolihariduse aegade algusest on kool ja käimine eriti kokku käinud. Sõnaski nad omavahel kenasti paaris: kool + käimine. Käies kooli ja käies koju – see on lihaskonna tublile tööle lisaks ka tuhande mõtte ja tunde teekond, olenevalt muidugi tee ilust ja omadustest. Linnalapse koolitee on ühtmoodi. Maal, metsade ja põldude keskel, teistmoodi. Sel kooliteel, mis looduse keskel kulgeb, on eriline võlu. Õnnelapsed, kel piki kooliaastat järgemööda Sügis, Talv ja Kevad hommikuti rõõmsalt vastu tulevad. Ükski minek pole teisega sarnane. Koolitee on alati ilus. Head kooliteed! Head kooli- ja kojukäimist igaühele!

MITU LAST
TEIE KLASSIS
ÕPIB ?

KUST MINA
TEAN ?!

rõngassaar				kuuse leht				
merelind				... Loop				
kokkulepitud salasõna				laulja				
	tonn				Rooma number			
	Päevaleht				6			
	tähestiku esimesed tähed	kultuuri- saade ETVs			2 x täht			sobiv elukoht kurjategijale
	aar	2 x täht		Lõuna-Aafrika Vabariik				riik Euroopas
				kübe				aplalt sööma
				"Võlur ..." (raamat, film)				
	Otto-Trüni märg maa				Ott		sina	
	madu						vene keeles	
		vaeslaps					vähe maksev	
		looma- teadlane						
		planeet						
				elukas				
				velotuuri ...-särk on kollane				
				2. noot				kopaga masin
Eesti suurim saar								meeter
aasta								Erik
		aktsia- selts			meele- koht	tiri, tõmba, sikuta		
		tara						

Parimatele lahendajatele muusikaline auhind!

Risikõna koostas Ilmar Trull

Tootsi Taskutest leiab nii mõndagi!

Joosep Toots teatavasti Kambjas ei elanud. Kirja-Tootse leidub sealses Ignatsi Jaagu koolis aga hulgem – nii õpilaste kui ka õpetajate seas! Ja et kirjapandud teod – nii tõsised kui ka lõbusad – kaotsi ei läheks, siis pannakse seal aeg-ajalt parimad palad kokku almanahhiks nimega "Tootsi taskud". Taskute kallal on tegemist paljudel lastel ja õpetajatel, kuid tähtsaimad taskuõmblejad on õpetajad Tiina Tiideberg ja Toivo Ärtis. Mul on olnud rõõm jälgida, kuidas Kambja kooli almanahh iga väljaandega kopsakamaks ja kirevamaks muutub, ning huvitav oli lugeda viimasest, kaheteistkümnendast väljaandest noorte kolleegide loomingut ühe minu luuletuse teemadel. Usun, et neid värse on tore lugeda teistelgi!

Leelo Tungal

MIS KÜLL PEITUB POISI PEAS

Mis küll toimub poisi peas, seda mina küll ei tea. Seal on palju kõike muud, mida ei mõista tüdrukud.

Seal on autod, ATV-d, hoopis vähem a-d ja b-d. Unistavad kiirest rallist, mitte roosast õhupallist.

Ei nad seda mõtle veel, mis toob neile elutee. Et on vaja hoolt ja vaeva, muidu õnn ei saja kaela.

Seegi aeg ju saabub pea, kui saab poisist perepea. Kas ta oskab hoida naist, kui on koolis olnud laisk?

See, kes hoolsam koolipingis, tähtis mees võib olla riigis. Ei ma usu poistest seda, et nad sellel mõtleks täna.

Merilin Kuuslap

...

Mis kõik peitub poisi peas – seda ei tea täpselt keegi. Aga uurima vist peab, sest iga poiss on isemoodi. Mõnel peas on autod kallid, mõnel peas on tüdrukud. Mõnedel on mõõgad-kilbid, mõnel pole midagi. Tarkadel on käänded, silbid – teadma peab ju sedagi. On ka neid, kel kurjad mõtted ja ka neid, kel puidutöö. Mõnel hoopis kaklismõtted, mõnel meeles ainult söök.

Karl Paide

...

Rate on meie elu, muusika on melu, tüdrukud on kenad – selles ilmas poiss see elab.

Stiilsed meie riided, kenad olgu naised, peod ei ole maised, kuigi kõik on kained.

Vahetunnis mängin palli, tüdrukutele teen kalli. Meelde tuli miskit veel – ühest hobist rõõmus meel.

Koolis kaasas on mul raha. Väljas varsti olen juba. Kiirelt teengi mõned trikid – need on kõrge klassi nipid.

Pärast kooli lähen trenni. Sealgi mängin hoogsalt palli. Viskan kolmepunktiviset – niimoodi ma näitan taset.

Koolist tahaks teha poppi, siis, kui miskist ei saa sootti. Mata, biuka, vene keel – esta tundi olen teel.

Rate on elu, muusika on melu, tüdrukud on kenad – just sellises maailmas poiss elab.

Rait Murumets

Sügispilet – pildiraam

Suve ja sügismälestusi saab säilitada mitmel viisil. Üheks võimaluseks on meisterdada sügispilet – pildiraame.

Pildiraami puhul võivad sind

inspireerida suvell või sügisel tehtud fotod. Mina kasutasin fotol oleva roosi õisi ja lehti. Võib olla on sinulgi mõned oma istutatud või muidu lemmiklilled, mida soovid mälestuseks säilitada ja teistega jagada? Aga võib olla soovid sa teha pildiraami hoopis oma sõbrast ning kaunistad raami sõbra lemmiktaimedega? Sügis on värvirikkuse poolest eriti helde, nii et kasuta võimalust, mine loodusesse – metsa, aeda, parki – ja korja endale tubli kogus meelepäraseid mitmevärvilisi ja erikujulisi taimi. Kui sobivad taimed on korjatud, siis aseta need päevaks-paariks pressi alla. Päris kuivatada polegi vaja, juhul, kui sul on olemas mõned kuivatatud taimed, siis võid neid kasutada. Kui sa just ei jaksa paar päeva kannatada ja tahad kiiresti meisterdama hakata, siis pressi triikrauga taimed kahe paberi vahel ettevaatlikult lamedaks. Oluline on, et meisterdamise ajaks oleksid kõik taimed kenasti lamedaks pressitud.

Niisiis, sügispiletideks läheb sul vaja:

- pressitud / kuivatatud taimi
- ühevärvilisi karpide kaasi, väiksemaid, suuremaid
- kaussi vee-liimisegu segamiseks
- PVA liimi
- vett
- pehmet akvarellipintsli
- valget siidipaberit
- kääre
- läbipaistvat lakk-aerosooli
- pildiraami jaoks fotot
- knopkasid pildi ülesriputamiseks

Valmis pildiraam

Taimed kaanel

Valmis ja kuivanud

Kata siidipaberiga

Alustuseks võta karbikaas ja aseta sellele taimed nii nagu soovid. Juhul, kui valmistad pildiraami, siis jätka keskele foto suuruse jagu vaba ruumi.

Sega valmis liimisegu, vala kaussi vett ja lisa paar tilka liimi, segu peab olema piimjas ja võimalikult vedel.

Siis lõika siidipaber karbikaane suurusele sobivaks, arvestades pisut paberit kaane servade jaoks. Nagu sa märkad, on siidipaber ühelt poolt sile ja teiselt poolt kare. Aseta siidipaber ettevaatlikult taimekompositsiooni peale, kare pool ülespoole ja siidine pool vastu taimi.

Nüüd algab meisterdamise kõige põnevam ja kannatust nõudvam osa, nimelt liimimine.

Kasta pintsel liimisegusse ja ettevaatlikult pintslotsaga tupsutades kanna liimisegu siidipaberile, niimoodi tupsutades tulevad taimede kontuurid läbi siidipaberi nähtavale ja paber ise kleepub kaane külge. Jälgi, et ei tekiks õhumulle, pisikesed kortsukesed tulevad ainult kasuks. Kui kogu pildipind on liimiga kaetud, siis lasse tööl kuivada.

Valmis ja kuivanud pildil on taimed kaetud imeõhukese läbipaistva siidipaberi kihiga. Kui sa soovid taimi veel rohkem nähtavale tuua, siis tupsuta neid pisut vette kastetud pintslotsaga ja lasse kuivada.

Viimistle karbikaane servad.

Juhul, kui sul peaks töö käigus paber rebenema, siis rebi siidipaberist rebenenud koha peale uus tükk ja tupsuta liimiga üle. Aga vahel tulevad pisikesed tööõnnetused hoopis tööle kasuks.

Samamoodi, kui soovid valmis kompositsioonile taimi juurde lisada, siis aseta taimed pildile ja taimedele aseta sobiva suurusega rebitud siidipaberi tükk, kare pool ülespoole, ning liimi üle.

Et pildiraam oleks ajale veel vastupidavam, siis piserda pilt üle läbipaistva lakk- aerosooliga, mis annab tööle läikiva pealispinna.

Kleebi foto raami keskele.

Sarnase siidipaberi liimimistehnikaga saad valmistada kuivatatud taimedest kaarte ja kaunistada kingitusekarpe

Liisa Kruusmägi

Sügispäev

Alan Paas
Tallinna 21. koolist

Suur rõõm on olla laps.
Inimene rikkus ka selle rõõmu ära.

Keegi ei teadnud, miks nad tagasi tulid. Nad tulid mingil põhjusel tagasi Sleepwelli, mis oli kunagi nende kodu. Möödunud oli nii palju aastaid, kuid ükski elav hing Sleepwellis polnud neid unustanud. Keegi poleks arvanud, et nad üldse tagasi tulevad, kuid selle aasta sügisel tulid nad tagasi. Mõned ei suhtunud neisse väga hästi, mõned tervitasid neid, kuid neil oli ükskõik, kuidas neid vastu võetakse. Kuna nad tulid tagasi enda eesmärkidega, mida ei olnud võimalik muuta...

Buss peatus, selle uksed avanesid, siis sulgusid ning buss sõitis edasi. Bussipeatuses seisis nüüd mees, kes uuris natuke ümbrust ja hakkas siis sammuma samas suunas, kuhu buss sõitis. Mehel oli seljas pikk must mantel ja jalas teksased. Ta silmi varjasid päikeseprillid, mida praegusel aastaajal oli mõttetu kanda.

Siis märkas ta silti, millel oli noot ja kiri:

"Sleepwell 1 miili.

Terrance 3 miili."

Mees pööras vasakule ja kõndis edasi.

See oli üks neist kohtadest, kus mitte midagi ei toimu. Need kohad olid hõredalt asustatud ja inimesed, kes siin elasid, ei olnud ühenduses välismaailmaga.

"Siia ei tulda tavaliselt tagasi! Kui siit lahkud, ei tule sa tavaliselt kunagi tagasi. Ma pean endale iga minut meelde tuletama, miks ma siia paika tagasi tulin," mõtles mees.

Mees vaatas paremale ning nägi metsa sees kaevikut, mis oli tal hästi meeles.

"Ma olen jälle siin... kodus," mõtles mees ning teda tervitas roheline silt kirjaga "Tere tulemast Sleepwelli!"

Samal ajal tankis

Andy Jackson oma autot bensiniijaamas, mis asus Sleepwellist viieteistkümnemeetri kaugusel. Andy oli sama eesmärk mis Seanilgi – kui neil seda üldse oli. Andy maksis sularahas, istus autosse ning sõitis Sleepwelli poole.

"Kas Sean ka tuleb?" küsis ta endalt. "Isegi kui ta ei tulnud, pean ma kohtuma mineviku varjudega."

Kuid sisimas tahtis Andy, et Sean tuleks, sest too oli ainus, kellega tal oli võimalik kõnelda sellest, mis juhtus. Andy polnud Seani juba seitseteist aastat näinud ega temaga kõnelnud, aga sellest hoolimata teadis ta, et Sean mäletab. Mäletab, mis juhtus 8. oktoobril. Päeval, mis muutis nende elukäiku igaveseks.

Auto möödus sildist, mis tähistas linna algust.

Sean kõndis

mööda koolist, kus nad kunagi õppisid, kohvikust, kust nad kuumadel suvepäevadel jäätist ostsid. Lõpuks jõudis ta Yellowfieldi tänava eelviimase maja juurde. Maja aknad olid tolmused, katus osaliselt sisse vajunud, uksele olid puuplangud ette löödud. Andy seisatas maja ees ning laskis mälestustel pähe tungida.

Henry oli nendest kõige seiklusjanulisem, aga ka kõige ustavam. Aga see, mis temaga tehti, ei olnud aus. Ei olnud aus ka see, kellena teda mäletati.

Sean tundis kätt enda õlal ning pöördus ümber. Seani ja Andy pilgud kohtusid ja tundsid teineteise kohe ära. Nad embasid teineteist nagu vennad – ja teatud mõttes nad olidki vennad.

"Ma teadsin, et sa tuled," ütles Andy.

"Kui ma poleks tulnud, vaevaks see mind elu lõpuni," sõnas Sean.

"Lähme, me peame seda meelde tuletama või nii."

"Olgu. Kuhu lähme siis?" küsis Sean.

"Vana Barnesi maja juurde," pakkus Andy.

Vana Barnes oli aednik, kelle maja asus linna ääres. Andy, Sean, Henry ja Mike varastasid sealt õunu selleks, et teda vihale ajada. Kui Barnes õunavargust nägi, laskis ta lahti oma koera Geini. Barnes ja Gein ei saanud kunagi poisse kätte.

Andy vaatas Barnesi aeda ning ütles siis Seanile: "Ma ei usu, et ta meie peale kunagi päris vihane oli. Talle pakkus see vist sama palju lõbu kui meilegi."

"Ju vist. Huvitav, kas Barnes on veel elus?"

Otsekuin Seani küsimuse peale tuli majast välja hallipäine mees. Ta kükitas lillepeenarde ette ja kastis neid veega.

Andy lehvitab talle käega. Barnes ei pannud neid alguses tähele, kuid kui ta hakkas õunapuud kastma, märkas ta neid ning tuli lähemale.

"Äh, teie siis tagasi," ütles Barnes.

"Jah, ainult üheks päevaks," lausus Andy.

"Ma tean, miks te tulite. Teid siin linnas ei igatsetud." Barnes kõndis aegamisi tagasi maja juurde ning pani ukse kinni.

Sean kõhis ja lausus siis: "Arvan, et paljud linnaelanikud meid eriti ei salli."

Andy ei õelnud midagi, vaid ulatas auto võtmed Seanile.

Nad lõunatasid

Noir Cafés, mis oli kõige uuem ehitis Sleepwellis. Tellimust oodates hakkas Andy rääkima: "Siis, kui mul prillid ära varastati – mäletad, mis Henry siis tegi?"

"Jah, ta leidis Dani üles ja lõi talle pliiatsiga kõrri, kuigi Dan oli temast 3 – 4 aastat vanem," tuletas Sean meelde.

"Henry ei tohtinud pärast kuu aega majast välja tulla."

Sean vaatas aknast välja ja ütles vaikselt: "Me olime sõbrad, head sõbrad. Minu teada ei teinud me kunagi midagi halba, me olime ju lapsed. Aga miks? Miks see juhtus meiega?"

"Räägitakse, et kõigil, mis juhtub, on oma põhjus. Sellel, mis juhtus meiega, ei ole mingit põhjust," vastas Andy kurvalt.

Ettekandja tõi kaks tassi musta kohvi ja ning asetask need lauale. Sean pani oma kohvi sisse kaks lusikatäit suhkrut ja vaatas, kuidas kohv tassis keerles.

See tuletas Seanile meelde päeva, mil nad viimast korda kõik koos olid.

"Räägitakse, et kõigil, mis juhtub, on oma põhjus. Sellel, mis juhtus meiega, ei ole mingit põhjust," vastas Andy kurvalt.

Lisa Kruusmägi

Henryt mäletasid kõik kui mõrvarit ning ta matustele ei tulnud mitte keegi. Tulid ainult Henry vanemad ja Andy. Kuna Seani pere oli juba linnast ära kolunud, ei saanud ta tulla. Praegu seisib Henry hauakivi surnuaia kõige kaugemas nurgas.

Andy ja Sean vaatasid hauakivi, millele oli hiljuti asetatud mõned lilled. Kivil seisis nimi ja eluaastad:

Mike Lowbridge
1975 – 1990

Nad seisisid vaikides, meenutades möödunud aegu. Eemalt kostis kellegi lähenevaid samme. Andy vaatas tagasi ning nägi noort naist, kes vaatas talle kohkunult otsa. Nad silmitsesid teineteist, kuni Andy ütles: "Julie?"

Sean pöördus samuti ümber ja tervitas Mike'i nooremat õde.

"Te tulite siis linna tagasi?" küsis Julie.

"Ainult Mike'i ja Henry pärast. Miks meid siis linnas ei sallita?" küsis Andy vastu.

"Meie linna elanikud ei armasta eriti minevikku meelde tuletada. Kuid teie tulite linna tagasi ja nad peavad jälle läbi elama selle, mis tookord juhtus," vastas Julie.

"Kuid unustada ei ole õige. Me ei tohi eirata minevikku – isegi, kui see on meie jaoks ebameeldiv!" hüüdis Sean ning hakkas hoogsasti edasi sammuma.

Ta jõudis teise hauakivi juurde, millel ei olnud eluaastad ega nimi arusaadavad. Aga Sean teadis, et kunagi seisis seal samuti ta sõbra nimi ja eluaastad. Selles hauas lamas Henry F. Coleman, kes lõpetas ise enda elu aastal 1992.

"Henry ja Mike väarisid elu sama palju kui meie. Miks just nemad surma said?" mõtles Sean.

"Aga sina oled elus, Sean! Lähme, ma viin Julie ja sinu koju!" ütles Andy.

Sean istus murule ning vastas: "Ei, teie võite minna. Mina pean mõneks ajaks siia jääma."

Andy noogutas ja hakkas astuma, kui Sean lisas: "Me ei näe üksteist enam."

Andy ei jäänud seisma.

"Kes teab, võib-olla on teil seal isegi parem olla," mõtles Sean. Ta pani käed kukla taha ja vaatas taevasse. Murul lamades silmitses ta pilvi, ohkas ja ütles: "Igatahes olid need meie elu parimad aastad."

Nad viskasid

leitud kive järve ja vaatasid, kes kõige kaugemale viskab. Varsti tüdinesid nad sellest ning hakkasid otsima muud tegevust. Kuna neil ei tulnud midagi muud pähe, suundusid nad tagasi onni. Onnis ootas juba Henry, kes teatas: "Ma leidsin kaeviku lähedalt revolvri!"

"Näita," palus Andy.

Sean kummardus, et paremini näha, Mike seisis nende taga. Henry võttis vöö vahelt välja revolvri, millel oli näha paar vereplekki.

"Kas ma võin võtta?" küsis Andy.

"Palun väga," ütles Henry.

Andy sirutas käe revolvri järele ning müskas kogemata Henry sõrme. Siis kõlas pauk. Mike kukkus selili maha, Andy hüppas eemale. Henry laskis revolvri põrandale langeda.

Siis vaatasid kõik Mike'i elutut keha. Need sekundid möödusid vaikides ning tundusid igavikuna. Henry teadis, et Mike on surnud, kuid katsus ikka tema pulssi. Ta ei pööranud pilku Mike'ilt ning ütles: "Minge linna ja öelge, mis juhtus. Öelge, et mina olen süüdi."

Andy ja Sean jooksid kiiresti linna, samal ajal kui Henry istus onnipõrandal Mike'i elutu keha kõrval.

"Henry ja Mike väarisid elu sama palju kui meie. Miks just nemad surma said?" mõtles Sean.

Sabaga superkokk

H

obuse- või hiiresabadega kokki on kahtlemata kergem ette kujutada kui sellist toidutegijat, kes kannab rotisaba nagu õige mees kunagi! Filmistuudio Pixar pakub aga oma uues animafilms "Ratatouille" välja just sellise superkoka. Meisterkokale on rotisaba seejuures lausa "näo järele", sest ta ju ongi rotina sündinud!

Rott Remy hakkas meeldima isegi nukumeistritele, ning nüüd võib igaüks endale ühe sellise superkoka nukukudele seltsiks tuua. Iseasi, kas teda ka pliidi äärde lastakse...

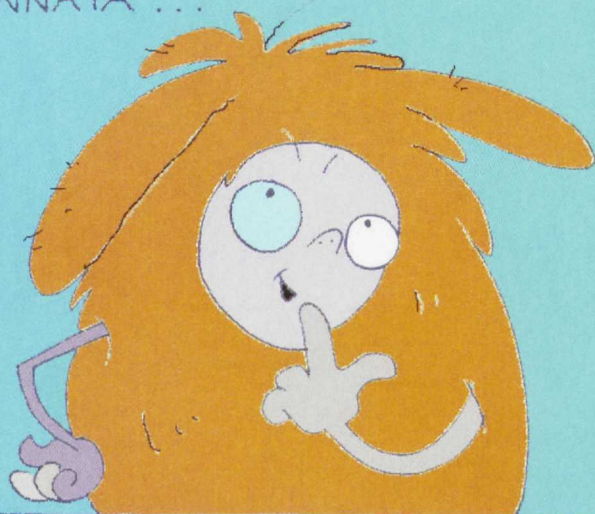

Meie seekordne ülesanne on aga TIPPRETSEPTi leiutamine! Pane kirja selle toidu valmistamise õpetus, mis Sulle endale kõige rohkem maitseb, ja saada see enne 5. oktoobrit toimetusse! Parimate retseptisaatjate vahel loosime välja auhinnad: "Ratatouille'i" roti- ja kokanukud Rimonnelt!

r
a
h
n
u
reet
mängei-
juuse

...MM... TAHAKS
LENNATA ...

ETHEL
BRIGITA LA-LALA-...

UFO lugu

Elas kord tädi, kelle silmad olid südamekujulised. Tädi elas üksinda ja tal oli väga igav. Polnud kellegagi rääkida ega hullata. Enne magamajäämist polnud kedagi, kes talle muinasjuttu loeks. Või kellele tema võiks midagi jutustada.

Tihti istus tädi akna all ja vaatas, kuidas lapsed väljas mängivad.

Õies oli suur puu, liivakast ja turnimisredel.

Ükskord märkas tädi puu all mingit seemnetaolist asja. See oli läbipaistev ning sees nagu liigutas keegi.

Ruttu jooksis tädi läbi õue, et seemet minema ei viidaks...

Mõni koer või kass võis selle hambusse haarata. Või isegi vares noka vahele.

Tädi pani seemne taldrikule, kastis teda ja ennäe imet: seeme hakkas kasvama!

Seemnele tulid alla juured, mis olid kuuseokste moodi.

Siis pistis tädi seemne koos juurtega potti mulla sisse.

Seeme järjest kasvas ja kasvas ning temast sai lõpuks UFO.

UFO liigutas tundlaid, mis olid tegelikult antennid, tõusis õhku ja lendas hääletult toas ringi.

Siis maandus UFO laua peale, lehvitas käsi ja lasi välja trepi.

Tädi võis nüüd minna UFO-le külla.

Aga tädi oli suur ega mahtunud UFO peale.

Kas UFO kasvab veel suuremaks või jääb tädi hoopis väiksemaks, pole teada. See on juba teine lugu.

Praegu elavad tädi ja UFO õnnelikult koos. Ning tädil ei ole enam üldse igav.

Ethel-Brigita Ernis (6) Pärnust

Tulnukas

Sten Roosi võistluselt

Elas kord tulnukas, kes oli väga vaene. Talle olid alles jäänud vaid kosmoselaev ja veidi peenraha. Tulnukas teenis rahatähesõdades. Kui kusagil oli sõda, oli ta platsis ning tema juhitud pankade juhid võitsid alati. Kahjuks oli aga inimeste arv pangatähesõdadega kahanenud.

Saabus päev, mil oli küll olemas võimekas tulnukas, aga polnud enam abiväge – pangatöötajaid.

Samas olid aastate jooksul arenenud ka pangasõdade skeemid, mis olid muutunud ohtlikeks isegi tulnukale. Nii jäigi tulnukas vaeseks, sest tal polnud jõudu sõdimiseks. Tulnukas otsustas hakata kloonimismasinat ehitama, et nii saada inimesi ning taas end järjele upitada.

Toomas Makejev Helme Sanatoorne Internaatkooli 8. klassist

Ilmar Tomusk

Johannes jookseb emaga võidu

Kirke 2007

Pildi tegi Kirke

Ühel ilusal suvepäeval otsustas Johannes pärast lõunasööki natuke jalgrattaga sõita. „Ära siis ennast väga ära väsita: mäletad, et õhtul lähme jooksma,“ manitses ema. „Ma palju ei sõida. Aga kui ma isegi väga palju sõidaksin, siis sinust jooksen ma ikka mööda,“ ütles poiss väga enesekindla häälega ja lükkas oma jalgratta uksest välja.

Johannes otsustas sõita paar kümnekilomeetrist Kakumäe ringi. Esimese ringi ajal tundis ta jalgades enneolematut jõudu. Poiss pani sisse kõige raskema käigu ja kihutas tema arvates magavate rulluisutajate vahelt läbi, nõnda et vesi silmist väljas. Teine ring läks niisama kiiresti. Kolmanda ringi lõpuks olid jalad juba pisut väsinud, aga kuna jõudu veel oli, jätkas ta pedaalimist. Kuid nüüd juba veidi aeglasemalt, nii et vett enam silmist ei pritsinud. Ainult mõni sääsk või kärbes lendas aeg-ajalt hammaste vahele. Õhtune jooksu-

üritus oli Johannesel aga nagu peast pühitud.

Jooksmisega olid Johannesel oma sotid. Väiksemana ei viitsinud ta kunagi jooksma käia, aga kui ta neljandas klassis korvpallitreenni läks, selgus, et kui jooksma ei käi, siis ei jaksu eriti ka palliplatsil midagi teha. Ja nii ta hakkaski aeg-ajalt isa ja emaga Glehni pargi jooksu-

radadel kaasas käima. Eelmisel aastal aga piinas treener Mart poisse suvelaagris jooksmisega tervelt kaks nädalat.

Nii ütles ta näiteks ühel hommikul, et nüüd jookseme üheksa kilomeetrit. Poisid hakkasid jooksma, treener istus jalgratta selga ja utsitas sealt poisse kiiremini jooksma. Kui kõik lõpuks õnnelikult finišisse jõudsid, käskis ta neil paar korda parkümmend kätekõverdust ja kükki teha ja lausus siis kõigile

Eelmisel aastal aga piinas treener Mart poisse suvelaagris jooksmisega tervelt kaks nädalat

Ta tundis end nagu sitikas, kelle jalad on päikese käes sulanud pigi sisse kinni jäänud.

üllatuseks: „Kes jaksab, võib nüüd laagrisse tagasi joosta.“

„Aga kes ei jaksa?“ hüüdsid poisid justkui ühest suust, sest üheksa kilomeetrit oli seljataga ja väljas oli 30 kraadi sooja.

„Kes ei jaks, läheb jalgsi,“ naeratas treener, istus ratta selga ja suundus laagri poole. Poiste pundist hakkas kostma häält, mis pakkunuku äratundmisrõõmu mõnele Aafrikas Limpopo jõe ääres safaril tigea pühvlikarjaga kokku sattunud jahimehele. Õnneks treener seda ei kuulnud, sest tema oli juba männituka taha kadunud.

Aga nüüd oli Johannesel käsil juba viies ring. Jalad olid kõvast väntamisest natuke kanged ja janu hakkas ka tekkima, aga kuna päike oli veel kõrgel, otsustas poiss veel paar ringi sõita.

Kojusõit algas pärast seitsmendat ringi. Kui poiss kodumaja ukse juures sadulast maha tuli, proovis ta kõndida, aga jalad kippusid ikka veel ringi käima nagu jalgratta seljas pedaale sõtkudes. Vaevaliselt vedas ta end üheksandale korrusele ja hüüdis uksest sisse astudes: „Seitsekümmend kilomeetrit. Ja edasi-tagasi veel viis kilomeetrit otsa.“

„Aga me pidime ju jooksmas minema, sa ju nüüd kindlasti ei jaks,“ muretses ema.

„Maaaaa....,“ venitas Johannes, otsides kangetele jalgadele ja kohutavale väsimusele lisaks veel mõnd mehisemat põhjust, et seekordne jooks vahele jätta. Aga ühtegi piisavalt mehhist põhjust ei tulnud talle pähe ja seetõttu ei jäänud tal muud üle kui jätkata: „... joon natuke ja siis võime minna.“

Kui Johannes isa ja emaga Nõmme mändide alla jõudis, pistis isa kohe liduma, sest tema maa oli natuke pikem ja seepärast läks tal jooksmiseks ka pisut rohkem aega. Ema ja Johannes tegid aga venitusharjutusi, mis Johannesel seekord hästi välja ei tulnud, sest jalad olid all nagu puupakud ja puu on teadupärast selline asi, mis mitte sugugi ei veni.

„Aga emast viletsam ma ka ei ole,“ mõtles ta, „ma ei ole ju ometi mingi tädi.“

Kõva häälega ta seda mõtet emale ei ütelnud, sest teadis, et emale sellised mõtted ei meeldi.

Ja siis see algas. Kui tavaliselt jooksis Johannes emast pisut kiiremini, siis nüüd sörkis ema rahulikult ees ja Johannes püüdis temast mitte väga kaugele maha jääda. Jalad ei tahtnud

üldse sõna kuulata ning poiss pidi hirmsal kombel pingutama, et neid üldse maast lahti saada. Ta tundis end nagu sitikas, kelle jalad on päikese käes sulanud pigi sisse kinni jäänud.

„Küll see jooksmine on üks tülgastavalt mõttetu tegevus,“ mõtles Johannes ning tal hakkas endast isegi pisut hale.

Kui esimene kahe ja poole kilomeetrine ring joostud sai, oli Johannes emast vaid paar meetrit tagapool.

„Kuidas sul läheb, ega sa väsinud ei ole?“ päris ema.

„Ei ole, täna on päris hea joosta,“ vastas Johannes, ise samal ajal öudusega mõeldes, et kaks ringi on veel ees. Oma jalgu ta enam ei tundnud, aga kui ta pilgu allapoole suunas, veendus ta, et need on tal ikka veel olemas.

Teine ring läks veel raskemalt. Ema sinine dressipluus kippus nii mõnigi kord eesolevate puude ja põõsaste vahele kaduma, Johannesel tuli aga peaaegu iga sammu juures mõelda: „Nüüd tõstan selle jala üles ja panen maha. Ja nüüd tõstan teise jala üles ja panen maha. Ja üles ja maha ja üles ja maha.“ Ning kui teine ring täis sai, oli Johannes nii õnnelik, et jaksas mõned sammud teha nii, et ei pidanudki jalgade tõstmise peale mõtlema.

Jäi veel kolmas ring.

Ema jooksis juba ligi sada meetrit eespool ja teda kätte saada oli peaaegu võimatu. Nüüd oli tähtis lihtsalt lõpuni vastu pidada. Kuid poole ringi peal juhtus midagi nii ootamatu, mis Johannesele tubli annuse uut energiat andis, sest tal tekkis võimalus emast mööda joosta. Nimelt jäi ema mõneks ajaks raja kõrvale seisma, et oma jalatsipaelad paremini kinni siduda. Kui Johannes emani jõudis, oli tollel veel teine pael sidumata. Tavaliselt oleks Johannes ootama jäänud, aga nüüd tegi ta sellise näo, et ei pane ema tähele ning pressis hirmsa tahtejõuga lõpu poole.

„Kuidas oli?“ päris ema, kui ta paar sekundit Johannesest hiljem kergelt hingeldades jooksu lõppu tähistava jämeda männi juurde jõudis.

Johannes istus vaikselt männi all ja vaatas pisut eemaloleva pilguga rohuliblesid, mis kergelt tuule käes vöbelesid.

„Johannes, kuidas jooks läks?“ päris ema veel kord.

Poiss tõstis aeglaselt pilgu, vaatas emale klaasistunud silmadega otsa ning lausus: „Päris värskendav oli.“

Lugeda on mõnus!

Juba viiendat suve toimus Tallinna Kesk-

raamatukogus lugemisprogramm „Suvi raamatuga”, milles said osaleda nii eesti kui ka vene keeles lugevad õpilased.

Kahekümnest raamatust tuli läbi lugeda vähemalt 10. Iga läbiloetud raamatu põhjal tuli joonistada pilt ning vastata kahele küsimusele. Iga raamatu, küsimustiku ja pildi tagastamisel sai vastu ühe klepsu. Selleks, et pääseda lugemisprogrammi lõpuüritusele Kännukuke raamatukogus, oli tarvis koguda vähemalt 10 klepsu!

11. augustil toimunud **lugemisprogrammi lõpetamisele** pääses 93 last. Nendest 6 on osalenud kõigil viiel aastal, 6 võtsid osa neljandat suve, 11 last kolmandat, 28 teist ja 42 esimest korda.

Kokku osales õpilasi 42 Tallinna koolist. Kõige rohkem oli osalejaid Tallinna Kalamaja Põhikoolist, Pelgulinna Gümnaasiumist, Pirita Majandusgümnaasiumist, Tallinna Humanitaargümnaasiumist, Tallinna Pae Gümnaasiumist ja Tallinna Saksa Gümnaasiumist.

18 last jõudsid lugeda rohkem kui 10 raamatut ning üks poiss – Maksim Kašura – luges läbi kõik 20 raamatut!

Kõige loetavamateks eestikeelseteks raamatuteks olid Andrus Kivirähki „Leiutajateküla Lotte”, Timo Parvela „Ella teatris” ja Marju Õunapuu „Kuninganna Anni lood”

Pidulikult lõpetamisel kingiti kõigile lugemisprogrammi lõpetanutele kiituskiri ja raamatukogu sümbollikaga seljakott. Neid lapsi, kes olid lugemisprogrammis osalenud juba neljandat ja viiendat aastat, premeeriti saajajalgse-mänguasjaga, kolmandat aastat osalenud said saajajalgse mõõdulindi. Raamatukogu seintele olid riputatud parimaid lastejoonistused. Lapsi olid lõbustama tulnud klounid Piip ja Tuut, kellega sai proovida erinevaid akrobaatikatrikke! Lõpuks õpetati lastele ajalehest “banaanipuu” tegemist, moodustati lugejatest üks pikk saajajalgne ning mindi raamatukokku kringlit sööma.

Külasta Tallinna Keskraamatukogu lastelehte:
<http://www.keskraamatukogu.ee/lasteleht>

Anneli Orgusaar

Lahedat luulet kõigile

Ilmar Trull on luuletaja, kelle värsid teevad ühtviisi tuju heaks nii lastel kui ka täiskasvanutel – eriti sellistel, kellele huumorimeel olemas. Nüüd on raamatupoodi jõudnud onu Ilmari uus luuleraamat **“Järvevaht ja joogivesi”**, mille andis välja Eesti Ekspressi Kirjastus. Meie ristsõnasõbrad teavad, et Ilmar Trull on osav joonistaja, ning ka luulekogu kaunistavad luuletaja käega tehtud lõbusad pildid. Neid värsse ja pilte sobib vaadata iga ilmaga! Kas või seda siililugu:

Ilmar Trull

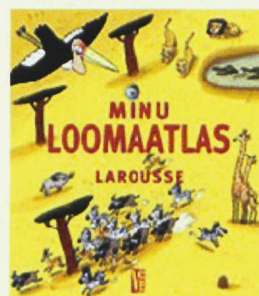
Spetsialist siil

Siil on võsas, mokad mossis.
Mängis palli, pall on lössis.

Kuna mäng käis üle jõu,
istub põõsas, annab nõu.

Tark ja muhe loomateatmik

Kirjastus Valgus ilmutas targa ja toreda teatmiku **“Minu loomaatlas”**, mis kuulub kuulsasse Larousse'i tarkade teatmeteoste sarja. Nagu atlastest ikka, leiab siitki maakaarte, kuid lahedaks teevad raamatu Benjamin Chaud` ja Jeremy Clapini mõnusa käega joonistatud looma- ja looduspildid, mille juures on teavet iga ilmakaare karvaste ja sulaliste kohta. Tekstid kirjutas Eric Mathivet ning tõlkis prantsuse keelest Eva Kolli.

Chalice:

Kõige tähtsam on oma asjast rõõmu tunda!

RAK

Triibu-Liine küsimustele vastas seekord Chalice – muusik, kelle loomingust tunnevad rõõmu nii lapsed, noored kui ka päris eakad. Inglise keeles tähendab "chalice" karikat – ning näib, et Jareki karikas on pilgeni mõtteid, sõnu ja helisid täis! Kõige suurem publik – lausa mitmekümne tuhande pealine – oli tal kahtlemata viimasel koolinoorte laulupeol. Nende kõigi kohta ütles Chalice oma laulus: "Minu inimesed!"

■ Kui vanalt laulma hakkasid? Kas mäletad oma esimesi laule?

"Ei mäleta täpselt, aga eks vist 4-aastaselt sai esimest korda teadlikult lauluhäält tehtud küll. Esimesed laulud said lauldud hommikuti perekonna maakodus Tõraveres kivitaimita lilledele. Suure roostes garaazikonstruktsiooni toru sisse, mis tekitas mu häälele ägedat plekist kaja.

■ Kas tegid ka händi?

Olen teinud väga palju bände ja kõik nad on varem või hiljem alati laiali läinud. Inimestel pole aega olnud ja erinevad muusikamaitses on ka takistuseks saanud. Ja sellest õppisin, et minul on näiteks muusikat kõige parem siiski üksi luua.

■ Millest peaksid alustama poisid (ja miks mitte ka tüdrukud), kes tahaksid ka niiviisi räppida kui Sina?

Ma arvan, et niiviisi räppida pole enam mõtet, sest mina teen seda niigi. Üldiselt aga peaks räppimist alustama sellest, et tuleb välja mõelda, kas sul üldse on mingeid mõtteid, mida tahaksid selles vormis teistega jagada. Siis peaks kõvasti harjutama teiste muusika peal ja siis alles looma enda oma. Kõige tähtsam on oma asjast rõõmu tunda.

■ Kas räpparid on kõik ühtlasi ka poeedid? Sina teed vist kõik oma tekstid ise?

Jah, mõned räpparid on ka poeedid. Mina arvan, et tekstid tuleb ikka ise teha, sest kellegi teiste ütlemiste taga on jube keeruline ise seista. Kõige paremini tunneb oma tekste ikka autor.

■ Kas oled ka selliseid luuletusi kirjutanud, mis pole mõeldud laulmiseks?

Kunagi minevikus olen, aga praegu kirjutan ikkagi ainult laule. Või siis mingeid asju, millest laule ei tule. Ja need jäävad sahtlisse...

■ Kas poisipõlves käisid ka laulupeol või oli sellesuvine Sinu jaoks esimene?

Olen laulupeol käinud vist 4 korda, kui ma ei eksi.

■ Mis Sulle sellel laulupeol kõige rohkem meeldis?

Mulle meeldis tugev kodumaatunne. Meeldis, et mu laulu seal esitati. Ja meeldis, et kõik olid kohal.

■ Kas Sul on fänniklubi – internetis või ka muidu?

Mul ei ole fänniklubi. Vähemalt ma ei tea, et oleks. Fänne võiks aga alati rohkem olla.

Harry Potter jälle kinolinal!

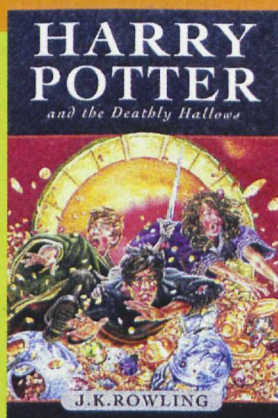
Kes ei teaks Harry Potteri seeriast kuulsat musta isandat Voldemorti? Filmis "Harry Potter ja Fööniksi ordu" on ta jälle tagasi. Film algab sellega, kuidas Harry kasuvend Dudley tuleb oma semudega Harryga norima. Äkitselt läheb taevast tumedaks, vihma hakkab sadama, ning Harry ja Dudley lähevad vihma eest tunnelisse varju. Kuid siis ilmuvad eikusilt välja kaks dementorit, kes hakkavad poolvendi ründama. Harry kasutab loitsu, mis peletab dementorid eemale, ning selle eest heidetakse ta kohtu ette, kuna võluriseadus keelab alaealisel väljaspool kooli võlukunsti kasutada. Samal ööl tulid talle järgi salapärase Fööniksi Ordu liikmed... Voldemort ilmub järjekordselt välja, et Harryt tappa, ning ministeeriumis toimub lahing surmasööjate ning Fööniksi Ordu ja mõnede kooliõpilaste vahel.

Kui ma filmi vaatamas käisin, oli see veel ilma subtiitriteta, ning mõned kohad, kus näitlejad ei väljendanud end selgesti, jäid mulle arusaamatuks, nii et tuleb uuesti üle vaadata! Film ise oli päris hea, kuigi mõned tähtsad kohad võisid tunduda vähetähtsad, mõned vähetähtsad seejuures tähtsamad. Võiks öelda, et eelmised osad olid paremad. See film oli eelmistest filmidest lühem, olles raamatuna kõige paksem. Soovitan teil siiski seda vaatama minna – külmaks ta ei jäta, linal on palju võimsaid ja põnevust tekitavaid stseene ja ka naljakaid kohti. Kokkuvõttes igavesti hea töö – nagu Potteri filmid ikka.

Karl Arthur

Triibu-Liine lisa:

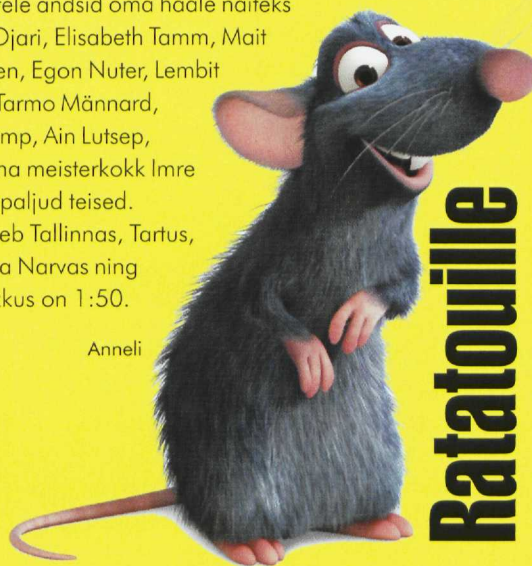
Heinakuus tuli müügile ka Potterisarija uus, J. K. Rowlingi sõnul viimane võlurisarja raamat, mis loodetavasti jõuab sel aastal ka eestikeelsena meie lugetajani, igatahes on Krista ja Kaisa Kaer juba tõlketöödega ametis. Juba käivad aga jutud, et fanaatiliste austajate pealekäämine hakkab Rowlingile mõju avaldama ning Harry ilmub veel mitme raamatu kaante vahele... Elame – näeme!

Täitsa kino!

"Ratatouille" on äärmiselt südamlik koguperefilm, mis räägib ülitundliku maitsmismeelega õnnistatud rotist nimega Remy. Erinevalt oma sõpradest ja sugulastest ei söö Remy igasugust solki ning unistab salamisi kokaametist. Ühel ilusal päeval, kui ta vanaproua majja toiduvargile läheb, näeb ta televiisorist kokasaadet, kus Pariisi meisterkokk Gusteau toonitab, et absoluutselt igauhest võib saada kokki! Sellest päevast alates jõuab Remy oma unistuse täitmisele aina lähemale, kuni juhuse tahtel satubki Pariisi Gusteau tipprestorani kokkama! Sellest saavad alguse aga pöörsed ja naljakad juhtumised ning nalja jagub filmi lõpuni! Filmi suureks plussiks on loomulikult see, et ta on eesti keeles, nii et väikseimigi filmisõber võib tulla seda vaatama. Tegelastele andsid oma hääle näiteks Indrek Ojari, Elisabeth Tamm, Mait Malmsten, Egon Nuter, Lembit Ulfsak, Tarmo Männard, Tõnn Lamp, Ain Lutsep, meie oma meisterkokk Imre Kose ja paljud teised. Filmi näeb Tallinnas, Tartus, Pärnus ja Narvas ning selle pikkus on 1:50.

Anneli

Ratatouille

Simpsonid on äge pere!

Telerist on veidrikest Simpsonite peret vaadatud pea 20 aastat, nüüd siis kolis papa Homer oma vahmiiliga ka kinodesse. Oma sünnimaal USA-s hüppas "Simpsonite film" esimesel nädalavahetusel tippu ja oli enim vaadatud linateos. Simpsonite väljamõtteleja Matt Groening teatas, et on tegelastele andnud oma pere nimed: tema isa oli Homer, ema Marge. Kas Matt ise tegi samu tempe nagu Bart, sellest ajalugu veel vaikib.

Film on lahe ja lõbus ning sobib kogu perega vaadata. Beebisid ei maksa siiski kaasa võtta: film pole nimelt dubleeritud, vaid subtiitritega, ja pooltest naljadest ei saaks pisikesed aru ka. Soomes dubleeriti "The Simpson" ära – ja tulemuseks oli see, et nüüd on see seal alla 7-aastastele keelatud. Meil pole Springfieldis tegutseva veidra pere sekelduste vaatamisel ei alam- ega ka ülempiire! Huumorimeelela inimestel soovitaks siiski mõnda muud filmi vaatama minna. Kes kinos nutta armastab, see võtku oma sibul kaasa!

Tuuli K

PUHH! KUS MÖÖDUS ME PUHKUS?

Minu suvepuhkus algas kooli lõppemisega. Juuni alguses käisin isaga kummipaadiga kalal ja ujumas. Me ei saanud üldse kala, aga see ei olnud sugugi tähtis. Oli lihtsalt mõnus ja tore. Kõige parem oli kõik Ahja jõel. Just siis, kui mina aerutasin, oli hästi ekstreemne, sest puunotid turritasid igal pool veest välja ning pidi ettevaatlik olema. Ahja jõe ääres on väga huvitav ürgne loodus ja muidugi imelised liivapaljandid. Sõudsin Taevaskotta välja. Käin seal igal suvel. Seal on ilus!

Jaanipäeval olin Otepää lähedal sugulase maakodus. Öhtul süütasime jaani lõkke. Vahepeal käisin autost pikki pükse toomas. Oli pime ja igalt poolt oleks justkui keegi mind luuranud. Mul hakkas hirmus, võtsin ruttu püksid ning jooksin tule juurde tagasi. Jaaniöö oli väga hea uni.

Väga vahva elamus oli laulupidu. Ma täiega nautisin neid kauneid eestikeelseid laule ja tundsin meie rahva vägevust. Ise laulupeost osa võtta on palju toredam kui lihtsalt pealt vaadata.

Malle Poola Tartust

Parim puhkus sind ära ei väsita,
midagi teha ei keelata, käsita,
lahedaid mõtteid on täis sinu pea,
plaane on palju ja tuju on hea.

Ujuda võid keset merd, järve, jõge,
laulda ja tantsida, rõõmust veel sõge.
Liblika lendusid pilguga saata,
punuda pärga kesk lillede laata.

Vahepeal põigata raamatuilma,
elada kaasa, et pisarad silmas.
Pildile maalida eredaid hetki,
teha koos sõbraga uurimisretki.

Joostes ja mängides pruuniks end praadida,
päikest ja maasikaid täis ennast laadida,
kuulata linde ja vahtida taevast,
prii olla, prii olla mistahes vaevast!

Martiina VIII Tartust

Elina Väälja Jõgevalt

Puhata võib igal ajal,
reedel, talvel, vaheajal.
Kõige parem ikka suvel
seda ütles sõber Sulev.

Puhata võib magades
võis siis kaarte jagades.
Sünnale võiks ikka minna
kohale ka kink sa vinna

Tore olla on ka rannas,
vesi on ju suvel hinnas.
Sõpradega tihti uju,
eks siis puhkus hästi suju!

Mariliis Peterson Paidest

Dirigent Lydia Rehula võttis marsimise lapselapsedki.

Tõnis Mägile lõi kampa ka tütar.

Teele Iapluväljakule! Lauulu- ja tantsupeo Sihtasutuse juhataja Aet Maatee, Leelo Tungal, Tõnis Mägi ja haridusminister Tõnis Lukas tütrega.

Suветipp

Möödunud suve tippajaks oli eestlaste

jaoks kohe kindla peale X koolinoorte laulu- ja tantsupidu "Ilmapuu lävel". Ja-ja, laulupidu pole oluline ainult neile, kes rongkäigus läbi linna marsivad, laulukaare all laulavad ja tantsuväljakul samme seavad, vaid ka väljakul viibiva publiku – ning isegi kodus telerite-raadiote ees istujate jaoks. Ja tegelikult on laulupeotraditsiooni säilimine väga-väga tähtis isegi neile eesti inimestele, kes kunagi pole lauluväljakule viitsinud minna... Selleks, et jääksime vabaks rahvaks ega muutuks tuimadeks inimesteks, kellel pole elule muid nõudmisi kui mugav äraelamine, peab au sees hoidma nii vanu traditsioone kui uusi ideesid.

See laulu- ja tantsupidu oli tõepoolest eriline!

Küllap oled kuulnud, et Nõukogude okupatsiooni ajal pidid kõik koorid laulma ülistuslaule oma alistajatele ja iga peo kõrgpunktiks oli Gustav Ernesaksa-Lydia Koidula laul **"Mu isamaa on minu arm"**, mida rahvas laulis püsti seistes ja pisarsilmil mitu korda järjest – et tunda isamaa lähedust, hoida ühte ja näidata oma vaimu alistumatust.

Vaevalt et Lydia Koidula oskas aimatagi, et tema isamaalisi

luuleridu laulavad peaaegu 140 aastat hiljem lapsed, keda bussid-rongid toovad paari-kolme tunniga igast Eesti otsast pealinna kokku. Esimesele laulupeole, mis toimus 1869 Tartus ja millest ka noor Koidula osa võttis, tuldi ju enamasti hobustega, ning teekonnale kulus mitu päeva. Lapsed tollal ei esinenud ja ka Koidulaulik ise ei pääsenud lavale, sest sellal polnud naistel lubatud avalikult esineda...

Fotod: Maire Sirel ja Leelo Tungal

Tantsuväljakul vaheldusid värvid mõne hetkega.

Tantsupeol võtsid rahvariided silmad

Laulupeotraditsioon on vana, kuid igal peo on oma nägu.

Tänavusel laulu- ja tantsupeol lauldi nii isamaalisi kui ka täiesti uusi laule, tantsiti nii imekaunites rahvariides kui ka lõbusates fantastilistes kostüümides. Eks tänapäev koosnegi minevikupärandist ja lennukatest uutest mõtetest!

Kui küsisin laulupeo kunstiliselt juhilt Aarne Saluveerilt, mille poolest see pidu kõigist eelmistest erines, mõttes ta pisut ja lausus siis: "Kõige tähtsam oli see, et üha suurem hulk inimestest – nii noortest kui vanadest – hakkab aru saama, KUI tähtis on laulupidu meie rahvale!"

Leelo Tungal

- X noorte laulu- ja tantsupeol osales kokku üle 35 000 laulja, tantsija ja instrumentalisti koos saatjatega.
- Tantsupeost "Lävel" võttis osa 127 tantsurühma enam kui 7800 tantsijaga. Tantsupeo lavastajaks oli Maido Saar.
- 1. juulil toimunud laulupeo "Ilmapuu" esines 831 koori rohkem kui 26 000 lauljaga ning 47 orkestrit üle 1600 pillimängijaga. Laulupeo kunstiline juht oli Aarne Saluveer, lavastaja Margus Kasterpalu.
- Laulupeost võttis osa 14 väliskollektiivi üle 600 muusikuga. Noori pillimängijaid oli saanud Austraaliast, Kanadast, Lõuna-Aafrika Vabariigist, Norrast, Rootsist ja Saksamaalt.
- Laulupidu käis vaatamas-kuulamas 42 819 piletiga pealtvaatajat, lisaks noortepeo osalised, nende õpetajad ja saatjad.
- Tantsupeo etendustel käis kokku 22 605 piletiga pealtvaatajat. XI noorte laulu- ja tantsupidu toimub 1.-3. juulini 2011. aastal

PE^B₂ 1378 2007, 9

uus!

Tume vari läheneb idast. Õela Võluri skeletiar mee on koos hirmuäratavate draakonitega ründamas Lääne häid inimesi. Loota võib ainult Heale Kuningale ja tema vapratele rüütlitele! Hea ja kurja võitlus on alanud. Kumb jääb peale?

Kes abistab hirmuäratavaid draakoneid? Tähistage õige vastus ristiga!

- Õel Võlur
- Luukered
- Mustad Linnud

Nimi

Address